

בלבבי משכן אבנה

שער הנזן

שער הנזן דקדושה

חג השבועות

ליקוט מספרי רבותינו

ראשונים ואחרונים

עם בירור וביאור

מבעל מחבר ספרי "בלבבי משכן אבנה"

נערך ע"י תלמידי
מורינו הרב שליט"א

ספרי מורינו הרב שליט"א

סדרת בלבבי משכן אבנה

בלבבי משכן אבנה א, ב, ג, ד, ה, ו
(בענין צורת חיים של קרבת ה' חושית)

בלבבי משכן אבנה ז, ח, ט (גילוי התמימות)

ביאור בלבבי משכן אבנה על מסילת ישרים – סט ג'
כרכים

דרך ה' ח"א (ביאור בלבבי משכן אבנה) אָזל

החיים שער ד' (ביאור בלבבי משכן אבנה)

בעל שם טוב עה"ת (בראשית) עם ספר להב אש

(ביאור בלבבי משכן אבנה)

בלבבי משכן אבנה על מועדי השנה (סט ב' כרכים)

בלבבי משכן אבנה עה"ת – תשס"ו (ב' כרכים) אָזל

בלבבי משכן אבנה הכנה לשבת קודש אָזל

סדרת דע את (בנין הנפש)

דע את עצמך – הכרת הנפש

דע את נפשך – בנין כוחות הנפש

דע את הרגשותיך – עולם ההרגשה

דע את מחשבותיך – עולם המחשבה

דע את דמיוןך – עולם הדמיון

דע את נשמתך – גילוי הנשמה

דע את הויתך – גילוי הוית הנפש

דע את מנוחתך – מנוחת הנפש

דע את גאולתך – גאולה פנימית

דע את ביתך – בנין הבית היהודי

דע את ילדיך – חינוך ילדים

סדרות המידות במהלך הארבעת היסודות

דע את מידותיך – יסוד העפר חלק א אָזל

הכרה עצמית והעצמת הנפש

ארבעת היסודות – יסוד העפר - תיקון כח הריכוז

ארבעת היסודות – יסוד המים - תיקון כח התאוה

ארבעת היסודות – יסוד האש – יסוד הכעס (בקרוב)

ענינים

ספר שאל ליבי (שו"ת) תשע"ח-תשע"ט

קונטרס וחי לעולם – בעניני השעה אם שו"ת

תורת הרמז – פרשיות חומש אָזל

ספר התבודדות

עולם ברור (אוסף דרשות לבני עלי"י)

קבלה

פירוש בלבבי משכן אבנה על פתחי שערים אָזל

פירוש בלבבי משכן אבנה על עץ חיים אָזל

פירוש בלבבי משכן אבנה על פתחי שערים אָזל

פירוש בלבבי משכן אבנה על רחובות הנהר אָזל

פירוש בלבבי משכן אבנה על קל"ח פתחי חכמה אָזל

תירגומים של ספרי מורינו הרב שליט"א (בלע"ז)

ספר בלבבי משכן אבנה חלק א – בתרגום אידיש אָזל

ספר בלבבי משכן אבנה חלק א – בתרגום צרפת אָזל

ספר בלבבי משכן אבנה חלק א – בתרגום ספרד אָזל

ספר בלבבי משכן אבנה א – בתרגום רוסית אָזל

Building A Sanctuary In The Heart, Vol. 1-2

Getting To Know Your Self

Getting To Know Your Soul

Getting To Know Your Feelings

Getting Ready For Your Redemption

Getting To Love Your People

Getting To Know Your Home

Bilvavi – On The Path (Mesilas Yesharim)

Bilvavi - On The Holy Days

Bilvavi – On The Parsha (Bereishis-Shemos)

Bilvavi – On The Parsha (Vayikra-Devarim)

Gateways To Hashem For Today's Jewish Woman

Uncovering Your Inner World (to be printed soon)

פזמון שנכתב לכבוד חג זמן מתן תורתנו
נכתב ע"י מורינו הרב שליט"א
בימי ציערותו, סיון תשנ"ה

תאומה את לנו תורתינו,
מאב אחד גם שנינו נאצלנו.
בחודש השלישי לצאתנו נתחברנו,
את לנו, אנא אל תעזבינו.

קדושת ההר אשר בו נתת, עדיין אינו פג,
השפעות הקדושה שבה הושפענו, עדיין אינו נספג.
כל זמן אשר בך אנו עוסקים, למה זה נדאג
חכמתך שותים אנו בצמא, כמי גשמים לדג.

בך הוגים אנו, יומם וליל
שומרת את עלינו מלהתבולל.
להבינך מתפללים אנו אל א-ל
חכמה מצאנו בך אשר מי מלל.

בך ששים רבוא אותיות,
כנגד הרואים בך את האות.
לכל קדמת את בבריאיתך המוקדמת,
לכך נתחברת בעדה המקדושת.
העסוק בך הובטח לבל ינוק,
העוזבך קיים לעצמו הנזק.
בך וביוצרך אנו נדבק,
לאחר אין אנו צריכים להזדקק.

נפשנו ונשמתינו מחוברים בך,
לעולם מאז ומקדם אליך.
נושאים עין כולם אנא אנא בעל הסליחות והרחמים,
קיים חבור זה, לעד ולעולמי עולמים

תוכן

ה	גילוי שער הנו"ן דקדושה בשבועות
ה	קבלת התורה בשבועות בשער הנו"ן שבלב - גילוי ה"רצוננו לראות את מלכנו"
ט	איך לקבל שער הנו"ן דקדושה בליל שבועות
ט	עומק החלב בשבועות - יניקה משער הנ'
י	שבועות - גילוי ה"אחד", שער הנ'
י	חיבור למעמקי התורה
י	להתקשר למעמקי התורה - לכרות ברית עם התורה
יא	להתחבר לכל חלקי התורה עם מעמקי נפשו
יב	ללמוד תורה לא רק לשם ידיעות, אלא לשם התקשרות בהקב"ה ולגלות הקב"ה בעולם
יד	חיבור עצמי להתורה, לא רק עסק חיצוני
יד	איך להתקשר לתורה חיבור שכלי ונפשי
טז	כי באור פניך נתת לנו ה' אלקינו תורת חיים
כב	איך להגיע למקום הפנימי של קוב"ה וישראל ואורייתא "חד"
כג	ליקוטים מספרי חסידות איך להגיע לנקודה הפנימית הנ"ל
כה	ביאור פנימי בדברים הנ"ל
כו	ע"י שהאדם מייגע מוחו במסירות נפש, משתייך עצמו לשער הנ' דקדושה
כז	רק ע"י לימוד התורה במסירות נפש יוצאים משער הנ' דטומאה
כח	ליקוטים מספה"ק בקשר חג השבועות לשער הנו"ן דקדושה
כח	ביאור הגר"א על תיקוני הזוהר, תיקון יט
כח	אוהב ישראל
כח	ליקוטי הלכות
כח	שפת אמת
כח	אמרי אמת

החפץ לקבל את העלון השבועי בדוא"ל ישלח בקשה לכתובת: bilvavi231@gmail.com
לשמיעת שיעורי הרב שליט"א ב'קול הלשון' במספר ישיר: ישראל 073.295.1245 • USA 718.521.5231
ליצירת קשר בכל ענייני הספרים: מערכת 'בלבבי משכן אבנה' טלפון: 052.763.8588 • פקס: 03-5480529

גילוי שער הנו"ן דקדושה בשבועות

נו, הם נכנסו לנקודה הפנימית, להיכל הפנימי, לשער הפנימי, ושם היו כולם בזמן מתן תורה. "וירד ה' על הר סיני" - להיכן הוא ירד? לליבם של ישראל, לאותו מקום שהם היו בו, בשער הנ' של הלב. לשם הוא הגיע, ושם הם נפגשו. שם הם ראו את הקב"ה. "ונועדתי לך שמה" - איפה הוא המקום שבו הקב"ה נועד עם ישראל, נפגש עם ישראל? זהו השער הפנימי ביותר בלב, נקודת הלב הפנימית.

ואם הקב"ה מגיע לשם והאדם לא נמצא, על זה אומר הנביא "מדוע באתי ואין איש". זו היתה המדרגה של כלל ישראל במעמד הר סיני. אילו לא היו נמצאים בני ישראל באותו מקום פנימי, הם היו יכולים אולי לקבל תורה, אבל לא מפומא דקודשא בריך הוא, אלא מפ"י רב, מפ"י משה, מפ"י יהושע וכו'. אבל בשביל לקבל תורה מהקב"ה, אפשר רק מהמקום הפנימי הזה.

מצוות תפילה, היא להיות כעומד לפני המלך. כיצד והיכן האדם יכול לעמוד לפני המלך? הוא צריך להיכנס למקום הפנימי של הלב שלו, שם הוא מוצא את הקב"ה, והוא עומד לפני מלכו של עולם. כאשר האדם עומד לפני התפילה, קשה לו מאד לרכז את המחשבה שלו. יש לאדם, כפי שהזכר, חמישים חדרים, חמישים שערים. כשיש לו חמישים שערים ובכל שער יש לו דברים, הרי הוא דומה לאדם שיש לו בית גדול עם חמישים חדרים, והוא צריך ללכת פעם לחדר הזה ופעם לחדר הזה. בשעה שאדם עומד בתפילה, הוא מביא את הלב שלו לתפילה. וכאשר הוא מביא

קבלת התורה בשבועות בשער הנו"ן שבלב - גילוי ה"רצוננו לראות את מלכנו"

אומרים חז"ל (ראש השנה כא:): נ' שערי בינה נב' ראו בעולם. כלומר, בכח בינת הלב, יש עוד שער ועוד שער, עומק לפנים מעומק. לכל אחד יש חמישים חדרים בלב, ולכל חדר יש שער.

איפה הוא נמצא בתוך החמישים חדרים האלה? מי שיש לו לב טהור, שיש לו רק רצון אחד: "רצוננו לראות את מלכנו", הוא נמצא בהיכל הפנימי ביותר של הלב.

מי שאין לו לב טהור, ויש לו עוד רצונות - כל רצון שיש לו, מריץ אותו מההיכל הפנימי החוצה יותר ויותר. מי שכולו רצונות פרטיים, נמצא בנקודה החיצונית ביותר של הלב, רחוק מההיכל הפנימי של הלב שלו עצמו.

על הכתוב "ושכנתי בתוכם" אומרים חז"ל, בתוכו לא נאמר, אלא בתוכם - בתוכו של כל אחד ואחד, "צור לבבי וחלקי הוי"ה" - הקב"ה נמצא בשער הפנימי של הלב, בשער הנ', הפנימי ביותר. ומי שנמצא בשער הנ' של הלב של עצמו, שם הוא פוגש את הקב"ה.

אבל מי שיש לו עוד רצונות, הרי שהוא רץ מההיכל הפנימי להיכלות יותר חיצוניים, הוא רץ החוצה מהמקום שבו אפשר להימצא עם הקב"ה.

כשבני ישראל אמרו רצוננו לראות את מלכ-

נות. וכמו שבגשמיות, ככל שהרכב עמוס יותר וכבד יותר, כך הוא נע לאט יותר. משל למטוס, אם הוא מלא יותר וכבד, הוא פחות יכול לעלות, ואם הוא יותר קל, הוא יכול לעלות יותר בקלות. כך גם בלב האדם, כאשר הלב מלא ברצונות, הוא כבד ושוקע למטה, אבל מי שמרוקן את הלב שלו, הלב שלו נעשה קל. כאשר הלב נעשה קל, הוא הופך להיות 'לבו לשמים', הוא יכול לעלות מעלה מעלה, ולהיות סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה לבורא יתברך שמו.

אלו הם דברים מוחשיים. מי שמרגיש את רצונו - הלב שלו כבד, וכאשר הוא מבטל אותם - הוא מרגיש קלות בלב, בדיוק כמו מי שסוחב בשני ידיו סלים כבדים, וכשהוא מוריד אותם נהיה לו קל. מי שיש לו לב כבד, לא יתכן שיהיה לבו לשמים. מי שהלב שלו קל, שיש בו רק רצון אחד, רצוננו לראות את מלכנו, הוא האדם שלבו לשמים, והוא דבוק בבוראו. לפי זה מובן, שמי שיש לו עוד רצונות, רץ כל הזמן מהנקודה הפנימית שבלב שבה נמצאת המנוחה, לחיצוניות של הלב.

המנוחה קיימת רק בהיכל הפנימי ביותר. כמו שמצינו ביובל, שלמשך מ"ט שנים הארץ יכור לה לצאת מיד בעליה החוצה, וביובל היא חוזרת לבעליה, כך הוא במ"ט שערי הלב, מי שמגיע למקום הנזון, חוזר למקורו, לשרשו, לבורא יתברך שמו, ושם יש לו מנוחה.

שורש התורה אחת משש הזכירות שאנו חייבים בהן, היא זכירת מעמד הר סיני ומתן תורה. מהי כוונת החיוב לזכור? האם הכוונה לזכרון בעלמא, כמו שאדם זוכר שאתמול הוא

את הלב שלו, והלב בכל החמישים שערים מלא בהרבה דברים, יש לו הרהורי מחשבות של כל החמישים שערים. וכאשר כל החמישים שערים מתעוררים, והוא רוצה לכוון את עצמו לשער הפנימי, להיות כעומד לפני המלך, הרי יש כאן שער אחד כנגד ארבעים ותשעה - והוא בטל ברוב.

מי שיש לו מנוחת הנפש, יכול בקלות להסיח דעת מענייני העולם, מהחדרים החיצוניים, לקשר את עצמו לנקודה הפנימית, ושם למצוא את הקב"ה. אבל מי שאין לו מנוחת הנפש, המחשבות עולות לו מכל צד ומכל ענין, והוא מתבלבל ולא מצליח להתרכז. במצב כזה, העבודה היא "ואנוכי פינתי הבית" - הוא חייב לפנות את כל חדרי הלב שלו. אותו דוד המלך שאמר "לבי חלל בקרבי", הוא זה שאמר על השער הנזון שבלב "שויתי ה' לנגדי תמיד". כי צריך להגיע למצב של "לבי חלל בקרבי" - ארבעים ותשעה שערים ריקים, ואז, בשער הנזון מגיעים ל"שויתי ה' לנגדי תמיד". וכמו שמבאר הרמ"א (מדברי הרמב"ם במו"ק נבוכים) בתחילת השולחן ערוך, שאינו דומה תנועת וישיבת אדם שיושב בביתו, ליושב בבית המלך. "שויתי" - זה אדם שרואה את עצמו תמיד נמצא בבית המלך, לפני המלך.

משל למה הדבר דומה, למי שמכניס חפצים לביתו, כל חפץ שהוא מכניס - נהיה בבית יותר צפוף ויותר צר. כך גם כל רצון ורצון שהאדם מכניס ללב שלו, הלב שלו נהיה יותר קטן ויותר צר. כל רצון שאיננו של אמת, שאינו רצוננו לראות את מלכנו שנמצא בלב, הוא בבחינת "מן המצר קראתי יה" (תהלים קיח, ה). אדם שיש לו הרבה רצונות בלב, יש לו לב כבד, מלא רצו-

נמצא בתוך לבו של האדם, ומי שיש לו לב טהור, שומע כסדר את ה"קול גדול ולא יסף" - ולא פסק. כמו שבגשמיות, כאשר המדבר עומד קרוב, קולו נשמע ברור, וככל שהוא מתרחק, כך הוא נשמע פחות ברור, כך גם בלבו של אדם, ככל שהוא קרוב יותר לשער הפנימי, כך הוא שומע יותר את קול ה', וככל שהוא מתרחק יותר, כך הוא שומע פחות. עד המקום הרחוק ביותר, שעליו נאמר "אזנים להם ולא ישמעו", הם שומעים רק דרך האזנים, אבל לא שומעים את הלב. הנביא אומר (ישעיהו מב, יח) "החרשים שמעו". איך חרש יכול לשמוע? על חרש לב הכתוב מדבר! כל מי שלא נמצא בנקודה הפנימית של שער הנ' של הלב, הוא במדרגה מסויימת של חרשות, ועל ידי "והסירותי את לב האבן מבשרכם ונתתי לכם לב בשר" (יחזקאל לו, כו), גם הוא יכול לשמוע.

כיצד נזכה לקבל תורה מהנקודה הפנימית, מהמקום ששם מתגלה הקב"ה בשער הנ' הפנימי של הלב?

הרמב"ן אומר, שכאשר יש לאדם ספק מה לעשות, והוא רוצה לדעת מה דעתה של תורה, הוא צריך לבטל את הרצון שלו לאחד משני הצדדים. כאשר הוא יגיע לאותו מקום בלב ששני הצדדים שוים בעיניו, משם הוא יקבל את האור של התורה, והוא ידע מה דעת תורה לעשות. אם הוא באמת רוצה לדעת מה רצון ה', הוא חייב להגיע מאותו מקום ששם השאלה אצלו היא בגדר שקולים הם, שהוא רוצה את שני הצדדים בשוה.

בדברי רבותינו כתובה עצה, שכאשר יש לאדם ספק מה לעשות ואין לו רב לשאול, עליו לבדוק מה היתה המחשבה הראשונה שלו, ולעשות

קנה לחם? ההגדרה האמיתית של החיוב, היא לא זכירה בלבד, אלא להרגיש ולהיות כל יום במעמד הר סיני. כמו שבמצות זכירת יציאת מצרים, אומרים חז"ל (בהגדה של פסח) שהחיוב הוא לראות את עצמו כאילו עכשיו יצא ממצרים. כך גם מעמד הר סיני, שנאמר בו "תעבדון את האלוהים על ההר הזה" (שמות ג, יב), הזכירה שלו היא להיות במצב של מתן תורה כל יום. לזכור, ועל ידי הזכירה להגיע לבחינה של "היו עיני ולבי שם כל הימים". בכדי שהאדם יוכל לזכות לכך, הוא חייב להגיע למהלך של "טהר לבנו לעבדך באמת". מי שלא הגיע לזה, גם תורה אמיתית אינו יכול לקבל. רק אדם שנמצא במקום של "רצוננו לראות את מלכנו", הוא זה ששומע את עשרת הדברות מהקב"ה כל שנה ושנה, ובדקות בכל יום ויום. במעמד הר סיני נאמר (דברים ה, יח) "קול גדול ולא יסף". חז"ל אומרים (אונקלוס שם) "ולא יסף" - ולא פסיק, הקול הזה קיים כל יום ויום.

במעמד הר סיני היה קול והיתה "בת קול"; "קול ה' שדיבר את עשרת הדברות, וה"בת קול" היא כדברי חז"ל (אבות ו, ב) "בת קול יוצאת מהר חורב ואומרת אוי להם לבריות מעלבוננו של תורה", "שובו בנים שובבים". אומר הבעש"ט, שה"בת קול" מביאה לאותם הרהורי הלב שמרגישים בעלבונה של תורה, אותם הרהורי הלב שמעוררים לחזרה בתשובה. הלב, הוא זה ששומע את הבת קול. והוא הדין, גם את "קול ה'", מי ששומע אותו הוא לבו של האדם.

כשאדם נמצא ליד חבירו ומדבר אליו - הוא שומע אותו מהאזנים, מבחוץ, אבל את מי שנמצא בתוך לבו, הוא שומע בלבו. הקב"ה הרי

חטאת רובץ" - במה היינו בוחרים? להיות במעי אמו עם תורה בלי יצר הרע, או לצאת לעולם בלי תורה ועם יצר הרע?

התשובה היא: מי שאינו מוכן בעומק נפשו לוותר על כל העולם, הוא בעצם רוצה את העור-לם עם נסיונותיו. בעומק לבו הוא בוחר בזה על פני המצב של "מעי אמו", וזה שהוא רוצה את החיים של העולם הזה, זה גופא המחיצה שמונעת אתו מלהגיע לשער הנ' הפנימי של הלב של עצמו. כל זמן שהאדם רוצה כאן את העולם, אין לו תורה בלי יצר הרע. רק כל זמן שהוא רוצה את התורה בלי העולם, הוא חי בעולם של תורה אמיתית בלי יצר הרע.

אמנם, הגמרא אומרת (גיטין נט, א) שרבי זכה לשני שולחנות, מימות משה עד ימות רבי לא מצאנו תורה וגדולה במקום אחד. אבל מצד שני מצינו (כתובות קד.), שבשעת פטירתו רבי הרים את עשר אצבעותיו ואמר שהוא לא נהנה מהעולם הזה אפילו באצבע קטנה. כי תורה וגדולה במקום אחד, זה לא שהאדם מחובר לעולם הזה. להיפך, אם היו שואלים את רבי, האם אתה רוצה לחיות בתורה בלבד בלי העולם הזה, מה הוא היה עונה? בודאי ובודאי! רבי ידע שהחיבור לעולם הזה הוא כל כך חזק, שלפעמים קשה מאד להתנתק ממנו, ולחיות נשמה קדושה. במעמד הר סיני, בעשרת הדברות, על כל דיבור ודיבור פרח נשמתם - הנשמה יצאה מן הגוף. בדיבור הראשון הם עוד לא ידעו שזה מה שיקרה, אז מובן שהם שמעו, אבל בדיבור השני הרי הם כבר היו בעלי ניסיון, אז למה הם הסכימו לשמוע? הרי הם ידעו שתפרח נשמתם, קל וחומר אחרי פעמיים שלש וכו' - מדוע הם המ-

בדיוק הפוך. מדוע? כי המחשבה הראשונה באה מהיצר הרע, ובמחשבה השניה - שם מתחיל היצר הטוב להגיד את דבריו. בשעה שאדם נולד, "לפתח חטאת רובץ", היצר הרע נכנס משעת לידתו של אדם, ואילו היצר הטוב נכנס לאדם רק בהיותו בן י"ג שנה. כיון שהיצר הרע קודם, לכן באופן טבעי הרצון הראשון של האדם הוא הרצון לרע, והרצון הטוב - הוא הרצון השני. בכדי שהאדם יוכל להגיע לנקודת האמת, הוא חייב להגיע בנפשו למקום פנימי יותר, לאותו מקום שלפני היצר הרע, שהוא המחשבה הראשונה שלו.

איך מגיעים לשם? הרי המקום שבו היתה לכל אחד מאיתנו תורה בלי יצר הרע, היה לפני הלידה. עובר במעי אימו, נר דלוק על ראשו, ומלאך מלמדו את כל התורה כולה. אם כן, לכאורה העבודה של האדם היא, לחזור למצב של במעי אמו. איך חוזרים למעי אמו? כאשר האדם נמצא בעולם הזה, הוא רוצה את כל הדברים ששייכים לעולם הזה, אבל כאשר הוא היה במעי אמו, הוא לא רצה את הדברים הללו. לכן, היתה לו מחשבה טהורה, קדושה, בלי יצר הרע. בשעה שהוא יוצא לעולם, יש לו כבר דברים שהוא רוצה, ממילא כל התורה שמכאן ואילך היא על גבי הרצון של מה שהוא רצה, אבל אם הוא חוזר ל"מעי אמו", הוא מוכן לוותר על כל העולם, אז הוא חוזר למצב הנעלה ההוא.

וכאן, נשאל את עצמנו שאלה פשוטה: אילו הקב"ה היה נותן בחירה לאדם, "או שתשאר במעי אמן ותדע את כל התורה כולה, או שתצא לעולם ויהיה מצב של בא מלאך ומשכחו, ותצא לכל הניסיונות עם כל היצר הרע של "לפתח

ללמוד מתוך חיבור עמוק מח ולב, כל אחד לפי חלקו, המקום העמוק ביותר בנפשו, שער החמישים שבנפש, ביום החמישים. וכחלק מכך יש גם לגעת ב"לבד" שבנפש, שהוא המקום העמוק ביותר בפרטיות הנפש (ספר שאל ליבי)

עומק החלב בשבועות - יניקה משער הנ'

כל חלב הוא בבחינת לב. חלב מגיע ממקום הלב שהוא בינה, "לב מבין", שער הנ' של בינה. חלב יש בו גילוי של שער הנ'. חלב אותיות לב ח', לב נ', שמונה פעמים לב. שבת הוא יום שביעי, וספירת העומר הוא לשבעה שבועות עד יום החמישים, שהוא שער הנ'.

החבלה בחלב שיש לתינוק מאמו הוא כשאין התקשרות של האם לולדה, דאין לך חבלה גדולה מזו אם אין שייכות של הולד להאם. אבל כשיש יניקה באופן של "פרה רוצה להניק בנה", זהו יניקה של התקשרות, שהאם יתן לבנה את לבה, ממקום לבה שהוא בינה. מקום השער הנ' שנמצא בלב, מקום בנינה, בה ה"לב מבין". זה מה שרוצה להניק לבנה.

לב נ', שהוא לב ח' "חלב", מתן תורה, זה היינו הך. יום החמישים, מאותו עומק של יום החמישים, מאותו עומק יש מנהג בישראל לאכול מאכ"ל חלב ביום שבועות זמן מתן תורה. יונקים מהמקום של שער הנ' של הבינה, נ' שערי בינה נבראו בעולם כמו שאומרת הגמ' במס' ר"ה, וכשמגיעים ליום החמישים מגיעים לשער הנ', שם יונקים את ה"חלב". זה מקום היניקה שאנו אוכלים, בזמן חג

שיכו לבוא לשמוע? התשובה היא: על דעת כך הם באו, הם באו למתן תורה על מנת שתפרח נשמתם והם יצאו מן הגוף.

אם הקב"ה היה בא עכשיו ואומר לנו שעוד שתי דקות יש מתן תורה, אבל עלינו לדעת שעל כל דיבור פורחת הנשמה - מי היה מגיע לשם? מי שהיה מגיע לשם, יכול להיות שם גם עכשיו, ומי שלא מוכן ללכת לשם, אינו יכול לזכות למתן תורה אמיתי. (ספר דע את מנוחתך, פרק יג)

איך לקבל שער הנ' דקדושה בליל שבועות

קודם לימודו, יכוון לבבו, מתוך עומק הלב ותשובה, כמ"ש הנפה"ח, שער ד'. ולפיכך חלק הלב בעיקר שייך קודם הלימוד, כהכנה ללימוד, "ולבבו יבין ושב".

ולאחר שהכין לבבו היטב, ידבק מחשבתו בהשקטה ובריכוז מדויק מתוך התאמצות מחשבה עדינה, שקטה, עמוקה וחדה, עד כלות כח המחשבה, מתוך שקט פנימי, רוגע ונעימות. וכך יעשה, וחוזר חלילה לפי ערכו, מתוך הכרת כוחות נפשו ללא שבירת כלי המוחין, שח"ו בזה נפלו רבים. ולכך נצרך הפסקה של השקטה ביני לביני. וצורה זו למעשה - תחילה תשובה ובידור הלב, אח"כ דיבוק מחשבה באומץ עד כלות המחשבה מתוך נעם, כנ"ל, ואח"כ השקטה, מנוחה של קדושה. וחוזר חלילה.

וקרוב לכך היה צורת לימודו של החזו"א כל ימי עומדו על דעתו. (ספר שאל ליבי)

מתן תורה. (שבועות_018_ענין חלב בשבועות, תשע"ב)

אין גדר הדבר הקרבת האני כפשוטו, אלא נגלה ביום החמישים, שער הנו"ן, כללות ההפכים: אני - אין, בבת אחת.¹ ונגלה האני האמיתי, הוא ית"ש, ומכח כך נדבק האני הנברא באני האמיתי. (ספר שאל ליבי, תש"פ)

שבועות - גילוי ה"אחד", שער הנ'

יום החמישים הוא הגילוי של שער הנ' דק' דושה, ה"אחד" שלמעלה מאחדות, "ונשגב ה' לבדו ביום ההוא". (ספר בלבבי משכן אבנה על מועדי השנה ח"ב, לג בעומר, "בענין חרוב והמסתעף") בשבועות

חיבור למעמקי התורה

דוד המלך ע"ה אומר (תהלים קלא:): שהוא "כג" מול עלי אמו". חז"ל ביארו את המשל, שהוא כמו תינוק שנמצא בידיה של אמו, ובשעה שהיא הולכת, אין הוא מרגיש שהוא הולך, אלא הוא מרגיש שהוא נח, כי הוא נמצא על ידי אמו. הוא יונק מאמו את החיות שלו, והוא מצידו מרגיש מחובר לקרקע יציבה. מה שצריך עוד, הוא שתהיה לו יציבות בחיבור אליה.

להתקשר למעמקי התורה - לכרות ברית עם התורה

מהיכן שואכים הכח לעבור את כל סערות החיים, ולהחזיק מעמד באותה נקודת יציבות? רק מהחיבור האמיתי, מהחיבור הפנימי, לתורה. רק אם הוא יונק את חיותו מהתורה הקדושה, ואליה הוא מקושר.

1 והנה יש שני הפכים יסודיים בבריאה - מעשה בראשית (שהוא פשיטות, אין) ומעשה מרכבה (שהוא הרכבה דקדושה). הנקודת מעשה בראשית, שהוא נקודת הפשיטות, הוא גבוה יותר מנקודת מעשה מרכבה, נקודת הרכבה דקדושה. אמנם בשבועות, מצינו התאחדות של שני הפכים אלו (ואיחוד של שני בחינות הפכים נקרא "כלילת הפכים, כלומר, שההפכים מתכללים זה בזה ונעשה שלום בין ההפכים, וחוזרים לשורשם שהוא ב"אחד"). יש גילוי של "אין" בשבועות, שהוא נקודת הפשיטות (הפשיטות שבפשיטות, בעצם, שהוא שלימות גילוי מב"ד), ויש ג"כ גילוי של "אני" בשבועות, שהוא שורש ההרכבה דקדושה, הרכבה הפשוטה ביותר היונקת מאין (ההרכבה שבפשיטות, שהוא שלימות הגילוי של מב"י). ואפשר שהכלילת הפכים הזה מתבטא ג"כ בכך שמפטרין בחג השבועות במעשה מרכבה, שהוא שרש ענין "הרכבה דקדושה", שהוא הרכבה היונקת מפשיטות (אין), וזהו בחי' חכמה דכתר, שיתגלה בשלימות מב"י (וזהו ההרכבה שבפשיטות, גילוי היחודים, שהוא בחי' חיה דיחידה, החלק של גילויי הבעש"ט שמתגלה לנו בעיקר ע"י תלמידו הקאמרנר). ובחינה הפוכה מזה מצינו בשבועות שחוזרים לשורש הבריאה, "מעשה בראשית", מחמת השבועות כידוע הוא גילוי ה"יום אחד" שבבריאה הכוללת הכל, וזהו בחי' חזרה לראשית הבריאה, וגם ע"י קבלת התורה בשבועות ושמיעת עשרת הדברות חוזרים להראשית הפנימית של הבריאה שמתחיל באות א' של "אנכי ה' אלוקיך", שהוא שורש התורה, הכתר (וזה למעלה מראשית דחכמה שהוא אות ב' של בראשית, שורש מעשה מרכבה, הרכבה דקדושה, חכמה דכתר. אלא הוא ראשית דכתר, מעשה בראשית, פשיטות, חזרה לראשית, כתר דכתר, אמונה, אין עוד מלבדו (וכן בשבועות הקב"ה פר כל הרקיעים והראה להם שאין עוד מלבדו). וא"כ שבועות הוא כלילת הפכים איחוד ה"אני" (הרכבה דקדושה, חכמה) עם ה"אין", כח הראשית-פשיטות-אמונה-אין.

כל אחד מאיתנו הרי מקווה לקום בתחיית המתים ולא מאלו ח"ו שיהיו לדראון עולם, ונחיה לנצח נצחים, ושם יהיה לנו שני תענוגות - תענוג בהכרת הבורא, ותענוג בטעמי תורה.

מי שאין לו תענוג לא בהכרת הבורא ולא בטעמי תורה, מה יש לו לעשות לעתיד לבא? יגידו לאדם תחיה לנצח נצחים, אבל אין מה לעשות שם! זה נקרא "רשעים נידונים בה" - אין לו מה לעשות שם, לנצח נצחים. תכניס בן אדם לחדר ותגיד לו שהוא חי לנצח, ובחדר אין כלום, אין חלונות ואין אור: "כאן אתה חי לנצח". הוא יאמר שזה גיהנום! אלא מאי, שיש כאן טעמי תורה והכרת הבורא, אבל אם אין לו תענוג לא בטעמי תורה ולא בהכרת הבורא אזי אין לו מה לעשות שם - הוא יבקש שלא יזכה לקום לנצח. זה מה שיבקש, כי הרי אין לו מה לעשות שם!

צריך להבין שהדברים לא נאמרו בדרך הפיזית - זו המציאות האמיתית של החיים. האדם יכול להסיח מזה דעת, יכול לברוח כי לא נח לו לשמוע את זה, אבל זו האמת.

יכול להיות שהאדם לומד תורה בעוה"ז אבל הוא עסוק ב"ללמוד", ולא עסוק להתחבר אליה פנימה. ואם הוא איננו מחובר אליה פנימה, הקב"ה ישלם שכר לכולם, אבל בנצחיות הוא לא מחובר, משום שהוא לא מחובר לפנים שלה - לטעמי תורה.

כמוכן שההשגה של טעמי תורה בעוה"ז היא מועטת, ועיקר ההשגה של טעמי תורה תהיה לעת"ל, אבל האדם צריך להיות מחובר לפנים של התורה.

משל למה הדבר דומה, יש קרקע שהיא יציבה, אדם נמצא על גבי אותה קרקע, אבל עם רגל אחת הוא עומד על גבי אותה קרקע, והרגל שניה עומדת מחוצה לה. אע"פ שהקרקע יציבה, הוא לא יציב, כי אינו מחובר לקרקע. יש את התורה הקדושה שהיא מקור היציבות, אבל זה שהיא יציבה, זה לא אומר שאני יציב בחיבור אליה.

חיבור יציב לתורה הקדושה, אין כוונת הדבר בלבד שהאדם יושב ולומד כל יום. ודאי שגם זה כלול בכך, אבל חיבור יציב לתורה הקדושה, זהו חיבור בעומק הנפש של האדם פנימה.

כאשר ברור לאדם שהכח היחידי שהקב"ה נתן לקיום העולם הוא התורה - כשזה ברור לו לא רק בשכל, אלא גם בהכרה חושית של הלב - רק אז הוא כורת ברית נאמנה באמת עם התורה הקדושה, ומאותו רגע שהוא כורת ברית נאמנה באמת עם התורה הקדושה, יש לו מנוחה. ברגע שיש לו את הוודאות של החיים, של היציבות, מכאן הוא מקבל מנוחה. כל זמן שאין לאדם כריתת ברית עמוקה מאד בנפשו עם התורה הקדושה, אין לו בעומק יציבות בנפש, ואין לו מנוחה.

מהותה של ברית זו, שאף אדם בעולם אינו יודע אם חבירו כרת אותה, אף אדם אינו יודע מה נמצא בעומק הלב של חבירו. זוהי בחירה של האדם עם עצמו מול בוראו, ומול התורה הקדושה - האם הוא מחובר אליה לעולם - או שמא הוא מחובר אליה לפרקים בלבד...?

להתחבר לכל חלקי התורה עם מעמקי נפשו

צריך להבין דבר נורא.

תיו, יצרתיו אף עשיתיו. הבריאה היא כולה ביי טוי לגילוי הקב"ה בעולם, כמו שהאריך הרבה ברמח"ל בדעת תבונות ועוד, הידיעה צריכה להיות ברורה בנפש שהיא באה לגלות את הקב"ה בעולמו, זה מוכרח שזה יהיה בגילוי בנפש. אם לא, ח"ו מצד הנפש של האדם, אין כאן את המה"לך של ה"לפרוש ממנה איני יכול". הרי זה פשוט, ש"לית אתר פנוי מיניה", והקב"ה נמצא בכל מקום. כשחז"ל אומרים לנו "לפרוש ממנה איני יכול", זה נאמר על צורת העבודה של ההרגש של הנפש של האדם, שצריך להיות בגילוי במה"לך של "לפרוש ממנה איני יכול".

אשר על כן, כל חיפוש וחיפוש של ידיעה, שבעז"ה האדם זוכה לדעת, צריך שיהיה בו גילוי של הקב"ה. אופן הגילוי, באופן כללי יש לזה שני צורות. כשאדם לומד את העניינים הפנימיים, הביטוי של גילוי הקב"ה יותר מורגש, יותר ניכר. אבל השאלה שעומדת ומתבקשת מפי רבים היא, כאשר אנו עוסקים בהוויות דאביי ורבא, שעל דרך כלל זה עיקר רובו ובניינו של האדם, איפה שם מגיע נקודה של גילוי של הבורא. ה"לפרוש ממנה איני יכול" - איפה הוא מקבל ביטוי בידיעות של הוויות דאביי ורבא?

...יש ידיעה חיצונית וידיעה פנימית, הידיעה הפנימית היא התקשרות, והתקשרות פנימית מכ"ריחה שלפרוש ממנה איני יכול, שהאדם מקושר עם התורה והבורא. הידיעה החיצונית היא יכול אולי לתת לו דמיון של התקשרות לתורה, אבל בהכרח אם ההתקשרות לתורה לא מביאה התקשרות לבורא בגילוי, בהכרח שאין כאן ידיעה מלשון חיבור, כי הרי לפרוש ממנה איני יכול....

הפנים של תורה לאו דוקא סודות התורה, אלא בכל חלקי התורה להיות מחובר במעמקי נפשו לתורה - אזי הוא מתחבר לפנים שלה, ואז הוא יזכה לחיבור לעת"ל בהתגלות של טעמי תורה. זה בעצם צורת החיים השלימה, וכך היא תהיה לעתיד לבא. (משיעורי בלבבי על ספר דעת תבונות)

ללמוד תורה לא רק לשם ידיעות, אלא לשם התקשרות בהקב"ה ולגלות הקב"ה בעולם

צריך לדעת שבאופן כללי, כמו שאומרת הגמ', לגבי דואג ואחתיפול, תורתם הייתה "מהשפה ולחוץ". על דוד מלך ישראל נאמר, "דוד מלך ישראל חי וקיים", משא"כ אצל דואג ואחיתפול שהם המתנגדים לגילוי של דוד, תורתם הייתה רק "מן השפה ולחוץ".

הרי זה פשוט וברור, הדבר שתורתם מן השפה ולחוץ, זה לא תפיסה חיצונית לגמרי של החוץ. הכוונה היא שזה לא היה מעיינם ועסקם בתורה. מדובר על אנשים שבדורם היו מהחשובי חשובים ששייך לומר. יש כאן איזשהו גילוי פנימי מה נקרא מן השפה ולחוץ.

ידיעה שאדם יודע אותה חייבת להיות שהיא תבוא כרוכה עם הקב"ה. ידיעה שאין בה גילוי של הקב"ה, היא בעצם ידיעה חיצונית. הרי שורש דוד, שהוא שורש משיח בן דוד, הוא בא לגלות, ומלאה הארץ דעה וגו', א"כ מה הייתה ההתנגדות של דואג ואחיתופל, חלק מכך שרצו שהוא יהיה פסול מלבוא בקהל, הוויכוח כאן על סוגי הידיעה של המהות הפנימית של העסק בתורה.

הפסוק אומר, "כל הנקרא בשמי לכבודי ברא"

האמונה במשה עבדו, בזכרו תורת משה עבדי.

שורש ההכנה למתן תורה שהוא יציאת מצרים הוא שורש אמונתם של ישראל. שאדם עוסק בפנימיות והוא רוצה לברר שם את הגילוי של הקב"ה, הוא מרגיש את הגילוי. אבל שאדם עוסק בהוויות דאביי ורבא, ועל פני פשוטו הוא מתעסק בעולם העשייה, הרי לכאורה הגילוי של הקב"ה נעלם. כאן מגיע בעצם השורש הראשון לעבודה - סוד האמונה במשה עבדי.

שורש האמונה, כמוכן, שזה ויאמינו בה', אבל שורש העבודה מצד הנבראים, של האסתכל באורייתא וברא עלמא, אז צריך להיות אמונה בתורה, אמונה בתורת משה. האמונה בתורת משה הוא החיבור של ויאמינו בה' ובמשה עבדו.

הלשון של הפסוק ויאמינו בה' ובמשה עבדו, מוזכר פעם אחת אמונה גם על ה' וגם על משה עבדו, ומצד העומק הפנימי, שהאמונה בה' ובמשה עבדו הוא חדא מחתא כלפי העבודה של האדם בנפש. באותו מהלך שאומרים חז"ל לפי רש"י ממנה איני יכול, כתוב כאן, שהאמונה הוא שורש לאחד את ה"ה" ו"משה עבדו".

בעצם העסק בגופין דאורייתא, בפשטין דאורייתא, בהוויות דאביי ורבא, בשביל למצוא שם את הקב"ה, אדם צריך שיהיה לו אמונה. בעז"ה עוד נבאר את מהות האמונה, אבל היסוד הוא, שבשביל להשיג את הקב"ה בפשט צריך אמונה.

... כשבאים לברר את הדרך שקיבלנו מהבית מדרש של הגר"א, הדרך הייתה מבוררת שאת האור צריך למצוא בתוך החושך גופא, ולא לקבל

לשון הגמ' בחגיגה, הן הן גופי תורה, שרוצים להגדיר דבר כעצמיות הדבר, כקיום הדבר, מג' דירים אותו גופי תורה. כלומר, מה שמתברר לנו כאן בחז"ל בעצם, שחלק הפשט שבתורה, כמו שכותב הנפה"ח, מה שמובא בשמו, שאדם צריך לתת את הנקודה שעיקר עסקו יהיה בחלק של הוויות דאביי ורבא. על פני פשוטו מצאנו לזה הרבה סתירות בספרים, אבל צריך להבין מהיכן יצאו הדברים.

אם חז"ל אומרים לנו ביטוי שהוויות דאביי ורבא באופן כללי על אף שזה לא נאמר לגמרי על זה בגמ' בחגיגה, אבל באופן כללי זה נקרא גופי תורה, כתוב לנו שהביטוי, הביסוס לכל נקודה, היא מצד ההוויות דאביי ורבא.

ועומק הדברים, במחשכים הושיבני כמתים עולם, זו תלמודה של בבל, כמ"ש הגמ' בחגיגה. לכאורה, וכי חז"ל הקב"ה שם את האדם בחושך. אבל באמת כתיב, כי אשב בחושך ה' אור לי. עוה"ז דומה לחושך, בלשון חז"ל כתוב, אנו נמצאים כאן בעולם, נשמה בגוף, נשמה בגוף, הגוף הוא בעצם שורש החושך, וכשקב"ה שם את האדם בנשמה בגוף, הוא שם אותו בשביל לזכך את גופו, והזיכוך של הגוף הוא דייקא בגופי תורה, דייקא בגופי תורה.

כי אשב בחושך ה' אור לי, איך ה' אור לי, הרי אשב בחושך, כאן מגיע סוד הפסוק, ויאמינו בה' ובמשה עבדו, זכרו תורת משה עבדי, השורש של גם וכך יאמינו לעולם, הוא בעצם השורש לעסק התורה.

גם כך יאמינו לעולם, ויש בלשון חז"ל, לעולם - להעלם, כלומר בנקודת ההעלם דייקא מגיעה

איך להתקשר לתורה חיבור שכלי ונכשי

להתחבר למהות הדברים חיבור פנימי עמוק, ללמוד באופן שצורת הלימוד היא חיבור ללימוד. (שו"ת שאל ליבי, תשפ"א)

לימוד מתוך חיבור עצמי פנימי. וכאשר מתבהר דבר מה, לא להמשיך מיד הלאה, אלא להשהות במחשבה, ולהתענג עליו.² (שו"ת שאל ליבי, תשפ"א)

א. חיבור רגשי עמוק לפי ערכו באותה עת, באופן רגוע ומשוחרר.

ב. חיבור שכלי, ע"י שינון מחשבתי, ובעיקר ע"י עסק בענין עיוני ותדירי, קושיא, תירוץ, התבוננות, וכדו'.

ג. סדר מעשי, שלב אחר שלב, ולמעט בתע- רובת של עיסוק בשני עניינים, אלא התמקדות במעשה שעוסק. (שו"ת שאל ליבי, תשפ"א)

יש להתמקד בעיקר בחיבור העצמי ללימוד, התקשרות השכל והנפש מתוך הבנה שזו התכ- לית. כי הידיעה היא החיצונית והתקשרות הנפש היא הפנימיות. ויש לידע שישנם אנשים שיודעים פחות מזולתם אולם הם גדולים מהם מפני חיבורם העצמי. מבט זה נצרך לקנותו היטב. (שו"ת שאל ליבי, תש"פ) עיקר הלימוד צריך שיהא מתוך חיבור עצמי פנימי, ואז אפשר להוסיף עמל במדה שלא נעקר שורש החיבור החשק הרצון והתענוג בכ- ללות. ומתוך שיקול דעת עדין של כוחות הגוף. אולם כל זאת כאשר עיקר הלימוד מתוך חיבור ותענוג, ולא מתוך תפיסת "הספק". (ספר שאל ליבי)

כאשר האדם מחובר ל"חלקו" שלו באורייתא,

אותו מנקודה חיצונית, אלא לאחר ההתאחדות של כל הארבע חלקי הפרד"ס. אבל מצד הפשטיין דאורייתא, צריך לגלות את האור בחשוך גופא. (מתוך שיעורים של סדרת "בלבבי משכן אבנה חלק ו", "יסוד קנין התורה ואמונתך בלילות - בפשטיין דאורייתא", שלא נדפס עד השתא).

חיבור עצמי לתורה, לא רק עסק חיצוני

עסק התורה אינו רק עסק חיצוני, אלא חיבור עצמי לתורה. חיבור זה יש בו שני חלקים: (א) לשמה. (ב) שלא לשמה.

החיבור לשמה, "השלם" הוא חיבור עצמי של- מעלה ממדרגת תענוג שבנפש, "קוב"ה ואורייתא חד", בעצם. וזו מדרגת ההויה שבנפש, ומדר- גה זו נעלמת מרוב בני האדם, ונעלה לעמליה באופן חלקי.

החיבור שלא לשמה יש בו מדרגות רבות, והמ- דרגה הפנימית היא לימוד לשם תענוג. ובדקות, חיבור מתוך תענוג לתורה, מתוך מדרגת נפש של תענוג. ועל זה אמרו בעומק, לעולם יעסוק אדם בתורה ומצוות שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה בא לשמה. מתוך תענוג יבוא ללמעלה מן התענוג. וכמו שאמר ברוח חיים, שנצרך תמיד השלא לשמה, והיינו התענוג. ונעתיק מעט מד- ברי רבותינו שהזכירו את החיבור לתורה מתוך תענוג. (שו"ת שאל ליבי, תשפ"א).

2 ומה נקרא תענוג בלימוד? מורינו הרב שליט"א השיב על כך שצריך ג' סוגי תענוג בלימוד: (א) תענוג שכלי, (ב) תענוג של חיבור לשורשו בתורה, (ג) תענוג של חיבור לחכמת ה' ורצונו. (ספר שאל ליבי)

וירד ה' על הר סיני, פנים בפנים דיבר ה' עימכם [דברים ה' ד'], וע"ז נאמר כאן במטבע הברכה דידן - כי באור פניך נתת לנו ה' אלקינו תורת חיים. התוה"ק נקראת תורת חיים זוהי תורה שהיא תורת חיים, כאשר האדם עמל להשיג את התוה"ק, צריך בירור בסדר המדריגות בכללות מתתא לעילא, שיהיה ברור לאדם מה הם סדר המדרגות, שיהא ברור לאדם היכן שהוא נמצא וכיצד עולים מתתא לעילא, עד המדריגה העליונה שעליה נאמר תורת חיים.

המדריגה השפילה והאסורה - עליה נאמר כל העוסק בתורה ע"מ "לקנטר" נוח לו שנתהפכה שליטנו על פניו, זה הוא בחינה של לימוד באופן של שלילה לצד האיסור. אבל למעלה מכך כאשר האדם עוסק בתורה באופן של "מלומדה" הוא אינו חושב, הוא אינו מתבונן מדוע הוא עוסק בתורה, אלא הוא עוסק בד"ת מחמת הגירסא דינקותא דיליה באופן של מלומדה. יתר על כן כלשון המשנה הקנאה והתאוה והכבוד מוציאין את האדם מן העולם. זה נאמר בכללות, אבל בערך ושורש הכל שהוא עסק התורה, אף בד"ת שייך שיהיה הלימוד באופן של "קנאה" באופן של "תאוה" ובאופן של "כבוד".

עסק של אדם באופן של קנאה, אם הקנאה היא קנאה גמורה זה באופן של לקנטר, אבל הממוצע ביניהן - קנאת סופרים תרבה חכמה (ב"ב כא.) יש כוח לעסוק בתורה מכוח מדריגת "קנאת סופרים תרבה חכמה". כח של תאוה זה שהאדם עוסק בד"ת, מחמת ההנאה שיש לו בד"ת - והערב נא ה' אלקינו את דברי תורתך בפנינו, יש כוח של עריבות ומתיקות התורה, ואם כל כונתו של האדם לעסוק בתוה"ק רק ע"מ להשיג את

כשם שבעל עסק מעסיק אותו כלל העסק ופרטיו איש לפי טבע נפשו, כך עסקו שלו בתורה, "לע" סוק בדברי תורה" מעסיק אותו כל פרט ופרט.

לצורך כך נצרך כולם, או חלקם: (א) חיבור עצמי לחלקו שלו באורייתא דייקא. (ב) חיבור שכלי עצמי לתורת חיים, במדרגת שכל, שכל עיוני או מעשי, בעיקר. (ג) חיבור הלב לתורה מועיל הרבה. (ד) ניתוק מעוה"ז בכלל, או לפחות באותו שעה. (ה) תביעה לעולם ברור. (ו) פעמים כח הסקרנות, ותשוקת מציאת פתרון. (ז) תביעת שלמות. (ח) נפש שתפיסתה אור פנימי, פרטיות. (ט) תכלית מעשית (י) חשבון מזוקק. (ספר שאל ליבי)

האדם בנוי מאור פנימי ואור מקיף. אור פנימי מה שהשיג, אור מקיף מה שראוי לו להשיג בשלב הבא. הצורה הנכונה היא איזון ברצוא ושוב בנפש. "רצוא", להשיג את האור מקיף. "שוב", התדבקות למה שהשיג. אם אין חיבור נכון לאור פנימי, אזי האדם מאבד את המתינות והיישוב דעת ושמחה של השגה, ודבק בשאיפות וברצון להשיג עוד מתוך חסר, ולא מתוך מילוי. בכללות לאורך היום, בעיקר יש לעסוק במה שעוסק מתוך חייבור עצמי פנימי. ולייחד זמן להתבונן בשאיפות והתבוננות עמוקה להיכן רוצה להגיע, מידי פעם בלבד. (ספר שאל ליבי)

יש להיכנס למהלך מסודר של לימוד עיוני מעיקר מתוך חיבור שכלי עצמי, ומתוך כך למצוא תענוג שכלי. (ספר שאל ליבי)

כי באור פניך נתת לנו ה' אלקינו תורת חיים

השי"ת במעמד הר סיני נתגלה לכלל ישראל -

מציאות ההנאה שיש בדבר, זה כוח התאוה כש לעצמה.

מדרגה נוספת, כבוד האדם עוסק בד"ת לצורך כבוד, ע"ז נאמר עשה דברים לשם פעלן ודבר בהן לשמן, אל תעש עטרה להתגדל בה וסוף הכבוד לבוא [נדרים ס"ב]. אבל לא שמעיקרא עסקו יהיה ע"מ כן, וכמו שהאריכו רבותינו באלו המרבים תורה, ומרבים בפילפולא של תורה, ע"מ לעשות להם שם של רב רבנן, ש יקבלו את מקום כבודם כאן בהאי עלמא אצל אנשי העולם.

א"כ בכללות ממש יש ג' פעמים שהאדם עוסק בתורה שלא לשמה - קנאה תאוה כבוד, כמו בן שכל אחד ואחד מהם מתחלק לפרטי פרטים, אבל אלו הם המדריגות מה שהאדם עוסק בתורה, בשלילה, ע"מ לקנטר, למעלה מכאן מה שהאדם עוסק בתורה באופן של מלומדה, ומה שהאדם עוסק בד"ת מכך שורש ג' מידות, קנאה תאוה כבוד שמוציאין את האדם מן העולם.

בשיעור מסוים להתעסק בד"ת מכוח קנאה תאוה כבוד נאמר ע"ז דוקא בלשון חז"ל הידוע [פסחים נ: ועוד] לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה, זה לא נאמר על לקנטר שנאמר ע"ז טוב לו שנתהפכה שלייתו על פניו [תוס' פסחים נ: ד"ה וכאן ראשונים] ובדקות לא בעיקר על המלומדה, אלא בעיקר על המדריגה השלישית הקנאה תאוה כבוד שמוציאין את האדם מן העולם, הם בערכין דידן השתא בעסק התורה.

על המדריגה הזאת בחידוד נאמר לעולם יעסוק אדם בתורה שלא לשמה, מהו השלא לשמה?

בכללות הקנאה, התאוה והכבוד אלו החלקים של השלא לשמה. אלא שאם האדם עוסק באופן שהוא נשאר בשלא לשמה ע"ז נאמר בשלימות מוציאין את האדם מן העולם, אבל אם עוסק באופן הראוי כמו שהרחיבו רבותינו, שכונתו מתחילה להגיע ללשמה, ע"ז נאמר לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות שלא לשמה, הן ע"י קנאה, הן ע"י תאוה, והן ע"י כבוד, באופן המדויק של קנאה תאוה כבוד [שנתבאר לעיל] ובשיעור הנכון ע"ז דייקא נאמר שמתוך שלא לשמה הוא יבוא למציאות של לשמה.

ד) נקודת היסוד צריך שיהיה ברור לאדם, שעל כל אדם ואדם צריך שיברר בנפשו מה סיבת הדבר שהוא עוסק בתורה. יתכן שבסתר הלב, ויתכן שגם בהתגליא כונת עסק התורה הוא לקנטר ולא חלי ולא מרגיש בענין עסק התורה באופן של מלומדה, צריך להבין שזה ודאי שיש מדריגה עליונה, כמאמר הרה"ק מקוצק, ותרגילנו בתורתך - שאצל האדם זה כל מציאות החיים, ומצד כך עוסק בתורה בלי התבוננות מדוע, אבל זה שלימות תכלית המדריגות, אבל כשנמצאים בתחילת סדר חייו של אדם, שהוא קובע עצמו לעמלה של תורה, צריך בירור לאט לאט שהאדם יברר את עצמו מפני מה הוא עוסק בתורה.

לא מה ששכלו יודע בלבד, לא מה מחשבתו חושבת, אלא מה המניע שלו - במעמקי הכוחות בסתר ובגלוי, מה מניע אותו לעסוק בד"ת האם המניע אותו הוא הלקנטר, האם המניע אותו הוא המלומדה, או שמניע אותו הקנאה או התאוה או הכבוד.

שזה כונת התר דברי חז"ל שיעסוק בתורה שלא לשמה זה מתוך הבירור המתמיד שהאדם מברר את עצמו מה הם הסיבות שהוא עוסק בד"ת, וב־ ערך הראשון שאנחנו עוסקים השתא החלק של השלא לשמה שבנפש. אחר שלא לשמה מתחיל התחלה של לשמה, הכוונה הכללית של לשמה, זה ציוי של הקב"ה.

ו) למעלה מהמדריגות שנתבאר השתא, שהאדם עוסק בד"ת מכוח לקנטר או מלומדה או קנאה תאוה כבוד, כאן כבר נכנסים לסוגיא שהאדם עוסק בד"ת מחמת אהבת התורה, צריך לה בין שיש הבדל עצום בין אהבת התורה לתאוה, יש מה שהאדם אוהב את התורה, ולכן הוא עוסק בה, וממילא מגיע לו עריבות והנאה, שזה הצורה השלימה והנכונה, שע"ז אנו מתפללים בכל יום, והערב נא ה' אלקינו את דברי תורתך בפנינו, וכמו שהאריך האגלי טל הידוע בהקדמתו, אבל יש את הפנים שכונת העסק בד"ת הוא לצורך הע־ ריבות, לצורך ההנאה, אם כונת העסק בד"ת היא לצורך העריבות, לצורך ההנאה, לזה המיוחל לזה המכוון, ע"ז הוזכר לעיל שזה מדריגה של שלא שלמה, בבחינת תאוה, אבל כאשר העסק בד"ת יסודו הוא יסוד של אהבה - אהבת התו־ רה, אף שבודאי שמי שעוסק בד"ת מכוח אהבת התורה בהכרח שהוא יבוא לידי עריבות, בהכרח שיבוא לידי הנאה שבדבר, זהו המכוון האמיתי של ד"ת ששכרה בצידה, ובעומק כוח ההתקש־ רות לד"ת מכוח העריבות, שנעשים מעורבים זה בזה, ומצורפים זה לזה. אבל מ"מ א"כ המדריגה העליונה יותר של עסק התורה הוא מה שהאדם עוסק בד"ת מכוח אהבת התורה.

אהבת התורה גופא כמובן שיש בה חלקים

כשנאמר לעולם יעסוק אדם בתורה שלא לשמה צריך בירור עמוק שיהיה נפה אחר נפה - י"ג נפות שהאדם מברר את עצמו, מהו השלא לשמה שבנפש. בעומק אם האדם לא מברר את השלא לשמה שבנפש, יתכן שהשלא לשמה שלו ילך ויגדל, ולא יתגלה המכוון האחרון, שמתוך שלא לשמה בא לשמה, ולכן כמובן כמו שאומרים רבותינו לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות שלא לשמה, אבל צריך שיהיה בירור גמור אצל האדם איש לפי ערכו איש לפי מהללו מהו השיעור של השלא לשמה הנמצא אצלו בנפש.

ה) ובעומק צריך לדעת, על דרך כלל כוליהו איתניהו ביה באדם, זה לא שיש באדם רק קנאה, או שיש באדם רק תאוה, או שיש באדם רק כבוד, אלא בעומק בדרך כלל אצל כל אדם יש את כל החלקים כולם, אולם כמה השיעור של המלומ־ דה, כמה השיעור של הקנאה של התאוה של הכ־ בוד, המביא לידי עסק התורה, זה כבר משתנה מאדם לאדם לפי מדריגתו.

אבל על דרך כלל כמו שנתבאר אצל רוב רובם של בנ"א כמעט ללא יוצא מן הכלל כוליהו אית־ ניהו בהו שמניעים אותם לעסוק בד"ת, מי בסתר ומי בגלוי אם מעט ואם רב, אבל לעולם על דרך כלל מונח כל החלקים כולם. וכשהתירו חז"ל התר - לעולם יעסוק בתורה שלא לשמה בעומק חלק משיעור גדרי ההתר לעסוק שלא לשמה, זה הבירור שמוכרח מתוכו לברר מהו השלא לשמה כפי מה שנתבאר, כשהאדם אינו מברר את החלק שלא לשמה דיליה, יתכן מאוד שהחלק של השלא לשמה ילך ויגדל, ויקשה עליו מאוד להגיע למה שנאמר בדברי חז"ל, שמתוך שלא לשמה בא לשמה, לכן האופן הנכון - הצורה האמיתית

רחב מאוד מאוד, מה מהלכי הסברא שהאדם אוהב, יש מי שאוהב את הסדר שבסברא, ויש מי שאוהב את הפילפול שבסברא, ויש מי שאוהב את הישרות שבסברא, ועוד ועוד חלקים, כל מי שלומד בדברי רבותינו ויש לו עין בוחנת רואה את דרכי רבותינו כל חכם וחכם לפי צורת עיונו באיזה אופן הוא נעשה.

יש מה שהאדם לומד את דבריהם של דברי רבותינו שהם אמת ויציב, ויש מה שצריך בירור בנפשו של האדם עצמו מה חלקו שלו בעולמו. חובתו של האדם בעולמו שורש העמילות בתורו רה והשגת התורה"ק, וע"ז חל עומק עבודת הבי"רור של האדם, לברר לעצמו מהי צורת מהלך עסק התורה דיליה, כיון שעמל בה נקראת על שמו [ע"ז יט.], כלומר מתי היא נקראת על שמו? לא כל מי שעמל בתורה לאחר מכן התורה נקראת על שמו, "כי אם בתורת ה' חפצו", "ובתורו" תו יהגה יומם ולילה", כיון שעמל בה היא נקראת על שמו, הוא זכה להשיג באמת את חלקו שלו בתורה, אבל אם האדם עמל לא באופן המתאים לו לא באופן הראוי לו, על אף שהוא עמל בד"ת, הד"ת הללו לא יכולים להיקרות ע"ש, "בתורתו יהגה יומם ולילה", מחמת שאינו עוסק בחלק השייך לו.

ע"מ שבן אדם יגיע להשיג את החלק השייך לו כמובן שמחד צריך תפילה, וצריך להרבות בעסק התורה לשמה, אבל מאידך צריך שיהיה לאדם כסדר בירור בעולמה של תורה, בעיסקה של תורה, שהאדם צריך לברר לעצמו מה חלקו בעור"למו, להיכן עומק נטית לבבו, להיכן ליבו נמשך בד"ת, כמובן שבתחילת דרכו של האדם הבירור של האדם להיכן הוא נמשך בד"ת, הוא כמעט

רבים עד למאוד, והאדם צריך שיהיה לו בירור בד"ת, איזה גילוי של אהבת התורה יש לו בד"ת, שם תאור של אהבת התורה הוא שם תואר כללי, אבל בתוך המדריגה הזו הנקראת אהבת התורה יש חלקים רבים. ובכללות ממש העסק בד"ת מתחלק, כאשר לומדים סוגיא ע"ד כלל, (א) יש את חלק דיקדוק הלשון. (ב) יש את חלק החשבון, (ג) יש את חלק הסברא.

יש את אהבת הדיקדוק יש את אהבת החשבון ויש את אהבת הסברא, וכל נפש ונפש שרוצה לעסוק בד"ת באופן של עולם ברור ראיתי, עולם ברור דיקא, היא צריכה לברר לעצמה, שכאשר היא זוכה לאהבת התורה לחשקת התורה, צריך שיהיה בירור לאיזה חלק בתורה האדם נקשר, כמובן על דרך כלל יש את זה ואת זה ואת זה למי שזכה לאהבת התורה אמיתית.

אבל עדין צריך בירור באמת מהו הראשון מהו השני ומהו השלישי מהו חלקי אהבת התורה.

וביתר בירור צורת עסק התורה צריך שיהיה באופן של עולם ברור ראיתי, בחלק השלא לשמה שבנפש צריך עולם ברור [כפי שנתבאר], לקנטר מלומדה וקנאה תאוה כבוד, וגם בחלק הנכנס יותר - לשמה שהוא הנקרא אהבת התורה יש לשמה לפנים מן הלשמה, אבל תחילת הלשמה באופן שהאדם עוסק בדבר מכוח מד"ריגת אהבת התורה, צריך בירור בקומת נפשו של האדם, איזה חלקי אהבת התורה יש להאדם, אהבת התורה של דיוק, אהבת התורה של חשבון ואהבת התורה של סברא.

כמובן שבתוך הסברא עצמה, צריך בירור

האדם צריך לברר את עצמו, אלו חלקים של אהבת התורה באמת ישנם בו ומה סידרם ומה יחסיותם ולאט לאט להשיג בס"ד את חלקו שלו בעמלה של תורה. כאשר האדם זוכה באמת להשגי את חלקו שלו בעמלה של תורה בערך מסוים ע"ז נאמר עולמך תראה בחייך, צריך להבין שחלק גדול מאלו שעוסקים בתורה אינם עוסקים בחלקם שלהם בתורה, הם עוסקים בתורה ששייכת לכלל, ולא בתורה ששייכת באמת ביחוד לנשמתם, אהבת התורה הוא הכוח המניע את האדם לעסוק בד"ת מכוח מדריגת אהבה פנימית להתחבר לעמלה של תורה.

אבל למעלה מכך, צריך להבין שהעסק בד"ת יש בו עומק לפנים מן עומק, מפני מה האדם עוסק בד"ת, בעומק יותר העסק בד"ת הוא לא רק סוגיא של אהבה אלא יש לו עוד פנים ועוד פנים.

אבל יש עוד מעמקים בסוגיא של אהבת התורה, אהבת התורה היא לא רק בעומק אהבת הדקדוק, אהבת החשבון ואהבת הסברא, אלא התוה"ק כמו שנאמר כאן במטבע הברכה כי באור פניך נתת לנו ה' אלקינו תורת חיים מצד שהתורה ניתנה מאור פניו ית"ש, לכן התוה"ק נאמר בה תורה אור מכוח שהיא הגיעה מאור פניו ית"ש - כי באור פניך נתת לנו, והיא מתגלה מצד כך, תורה אור, מכוח הארתו ית"ש הנמצא באוריתא, וכאשר האדם זוכה לעמול באופן הנכון, מתקיים אצלו חכמת אדם תאיר פניו (קהלת ח, ב), מאיפה הארה של תאיר פניו? מאור פניו ית"ש שמתגלה באוריתא, ואז האוריתא נקראת תורה אור, והעמל בה באופן הנכון והיא מתגלה אצלו, נאמר בו חכמת אדם תאיר פניו.

אינו מעלה ואינו מוריד, מחמת שהלב אטום והערלה שבלב מכוסה, ונקודת האמת כמעט שאיננה נמצאת בהתגליא, אבל ככל שהאדם מטהר את שכלו ומחדדו בעמלה של תורה, מטהר את לבבו בתיקון המידות ובאור התורה של חכמת לב, לאט לאט נעשה למי שעמל באופן הישר והנכון לפניו ית"ש, נעשה בירור דק לפנים מן הדק מהו חלקו שלו באוריתא.

על הבירור הזה לברר מה חלקו של האדם בעולמו באוריתא, האדם צריך לתת את כל הון ביתו ובעומק יותר את כל משאת נפשו לברר מה חלקו שלו באוריתא, כיון שברור לכל בר דיעה אמיתי שעיקר עסק חייו הוא בעמלה של תורה לפניו ית"ש, וצריך שיהיה ברור שחלקו באוריתא היא היא חלק העמלו שעליו בעיקר הוא צריך לעמול בעמלה של תורה, לכן הבירור של האדם על החלקו בתורה זה צריך להיות משאת נפשו של מי שעמל בתורה באמת.

מי שלומד רק באופן כזה שכך זה צורת הבהמ"ד, כך המקום שהוא גדל, ודאי שדברי חכמים אמת הם, אבל מנלן שזה חלקו שלו בעור למו, ואפילו אם חלקו שלו בעולמו נמצא באותו מהלך, בהכרח שיש דקות לפנים מן הדקות שזה החלק שלו ממש.

כמובן שהחיפוש של חלקו שלו בעולמו הוא לא צריך לנבוע ממקום גאווה שבנפש, של אני ואפסי עוד - גאותו שחקים, אלא מכוח תשוקת הנפש, להשיג את אמיתת הדבר, שזה חלקו שלו באוריתא.

וא"כ תמצית הדברים ביחס לאהבת התורה,

שהאדם יודע ומעמיק חקר והדבר נקבע בל-בבו, ויתר על כן מתגלה מתוך לבבו, שאסתכל באוריתא וברא עלמא (זוהר ח"ב קסא, א) ומתגלה תפיסת הנפש שמציאות הקיום של כל דבר הוא אך ורק מכוח אוריתא, לא ידיעה, ידיעה יוד-עים כמעט כל מי שעוסק בתורה, באופן של פני-מיות הבתי מדרשיות, אלא באופן שהאדם באמת תופס את הדברים במעמקי הדעת ובמעמקי הלב, נתפס אצל האדם הידיעה האמיתית של אסתכל באוריתא וברא עלמא, ובפנים הללו האדם עוסק בד"ת, מחמת שהוא קולט שכל הקיום של כל המציאות כאן הוא רק אוריתא.

אסתכל באוריתא וברא עלמא, והברא עלמא אינו אלא השתקפות של האוריתא, לא מה שנראה לעיני בשר ודם. עלמא - כסא שולחן וכן ע"ז הדרך זה מה שיש כאן, אלא הכסא הוא התגלות של תורה, השולחן הוא התגלות של תורה, המורה היא התגלות של תורה"כ שהדברים הללו נקבעים עמוק בדעת האדם, בהתחלה הם נראים מופשטים מאוד, בלתי מובנים, נאמנים עלינו דברי חז"ל, אבל הם רחוקים מהשגת הלב, אבל ככל שהאדם מעמיק בדברים, ומעיין אורך רוחב עומק בדברי רבותינו שהסבירו את הדברים הללו, איך להוציא אותם לפועל, [קשה להסביר את זה בקצרה השתא], אבל כשהאדם זוכה להרחיב את הדבר הזה במרחבי הלב דיליה, והדבר באמת מתגלה אצלו, אז הוא מקבל תפיסה חדשה לכל המציאות מכאן ואילך, הוא רואה עולם שכל הקיום הפנימי שלו הוא מציאות של אוריתא.

בפנים הללו האדם עוסק בדברי תורה מחמת שהוא קולטת שזה נשמת העולם, זהו תפיסת

ומצד כך בעומק עסק ד"ת, יש בו דקות נוספת של אהבה, יש אהבה מחמת כוח הארה שהאדם זוכה מכוח הד"ת, מי שאור נשמתו התגלה אצלו, חכמת אדם תאיר פניו אז תשווקת הנפש שלו לעסוק בד"ת, הוא מכוח אותו ההארה, פעמים שהאור הזה מתגלה מכוח הרגש הלב באופן של מתיקות פשטות התורה לא רק דיוק, לא רק חשבון, לא רק סברא אלא פשיטות כמו שהעידו רבותינו שלאחר כל עמלם בתורה יש להם תענוג לקרוא דף גמ' פעמים בפשיטות בקריאת לשון פעמים בקול ערב, אבל יש את המנגינה בבחינה של זמירות היו לי חוקיך (תהלים קיט, נד) בקדושה מתגלה אצל האדם פשיטות של מתיקות התורה.

אבל מי שזוכה יתר על כן, התורה מתגלה אצלו באופן של תורה אור היא מאירה לו - עולם ברור ראיתי, היא מאירה לא רק מה שלומד בסו-גיא אלא היא נותנת לו אור כאדם ההולך עם נר, הולך עם אבוקה, ויתר על כן, אור עצמו, מאור עצמו, שזה מאיר לו את הכל ולא רק לצורך מה שהוא מסתכל, אלא האור בטבעו נר לאחד נר למאה נר לאלף, מתפשט ליתר על כן.

בפנים הללו של עסק התורה, אז החיבור של האדם לכוח התורה הוא מכוח אור פניו ית"ש המתגלה בתורה, שמתגלה אצל האדם חכמת אדם תאיר פניו, הדברים הללו כמובן הם כבר מדריגות גבוהות יורת שנעלמות בדרך כלל מרובם של עמלי התורה.

אבל צריך להבין שיש עוד סוגיא של חיבור לתורה שהיא נובעת מעומק הלכות דיעות, לא הלכות דיעות כידיעה בעלמא, אלא מכוח התגליא של הידיעה באור נשמתו של האדם, ככל

ממעמקים הפנימיים של נשמתו, דיקא שם מקום האחדות של התורה היא לא מהמקום של אס-תכל באוריתא וברא עלמא, מלעילא לתתא, או מתתא לעילא מכוח עלמא להשיג את אוריתא, אלא שם האדם חבוק ודבוק עם האוריתא בעצם שורש נשמתו, עוד לפני שנאמר וברא עלמא - אסתכל באוריתא וברא עלמא.

חיבור זה הוא למי שממית עצמו באהלה של תורה [עי' ברכות ס"ג: ורמב"ם הל' ת"ת פ"ב הל' י"ב], זהו עומק דברי חז"ל, מה כונת הדבר ממית עצמו באהלה של תורה? כל מת - הגוף מת, הנשמה חיה, ממית עצמו באהלה של תורה כלפי העולם והתורה, זה מי שממית את העולם, ומגלה אוריתא שלפני העולם, זה נקרא ממית עצמו באהלה של תורה, ודאי שפשוטם של דברים הם אמת, ככל שהאדם עמל יותר מקיא חלב שינק על שדי אימו [ברכות סג:], ועוד כדברי חז"ל, אבל בפנים העמוקות של ממית עצמו באהלה של תורה, הוא ממית את ההלבשה של הגוף שנמצא על הנשמה, ואז הוא חי חיי נשמה בעצם, אבל כלפי האוריתא הוא לא מגלה אוריתא שמתלבשת בעולם, אלא הוא מגלה אוריתא שנמצאת בעצם המציאות - קב"ה ואוריתא וישראל חד, הוא הפשיט את מציאות הגוף דיליה, והוא הפשיט את מציאות העולם, זה נקרא ממית עצמו באהלה של תורה.

הפנים הללו של החיבור לאוריתא - צריך להבין, שהם הם העומק של כי באור פניך נתת לנו ה' אלקינו תורת חיים.

כי באור פניך נתת לנו ה"א תורת חיים, התורה שנתנה לנו ממנו ית"ש וצריך להתחיל, נדלג

פנימיות המציאות - נשמת העולם, זה לא כי הוא מקבל מהדבר, זה לא כי הוא משיג את הדבר, אלא כי תופס שזה פנים המציאות של כל הקו-מה, כהאדם שתופס את פנים מציאותו שלו, כמו שהאדם כאשר הוא חי בחיצוניות, הוא קולט את מציאותו כגוף, אבל כשאר הוא זוכה לקבוע לפנים, הוא תופס את עצמו כנשמה שלבוש עליה גוף, כך גם כאשר האדם זוכה להכנס לפני ולפנים של הבריאה אז הוא תופס את העולם כגוף, ואת התורה כנשמתו של העולם, כמו שאומרים רבותינו שתורה היא נשמת העולם.

מי שזוכה לתפוס את עצמו כנשמה שמולבש עליה גוף, הוא יכול גם לזכות לתפוס את כל העולם כולו, כאוריתא, שהעולם כולו אינו אלא לבוש למציאות אוריתא.

ובמעמקים יותר בקומת נפשו של האדם אסתכל באוריתא וברא עלמא [זוהר תרומה קסא.], זה מצידו ית"ש, ומצד האדם עצמו יש שני בחינות בעבודה, כמוכן מחד יש את העבודתו להידבק כביכול בו ית"ש כמו שהוא אסתכל באוריתא וברא עלמא, כן לנו יש עבודה להסתכל באוריתא וברא עלמא, זוהי מדרגת הצדיקים אברי להו עיגלא תילתא [סנהדרין סה:] וכן ע"ז הדרך, אבל יש עבודה מתתא לעילא בעסק התורה, שהאדם מגיע מהברא עלמא, לאיסתכל באוריתא, עד שהוא בוקע למקום שקב"ה ואורייתא וישראל חד, שם זה לא איסתכל באוריתא וברא עלמא, שם יש קב"ה אוריתא וישראל, זה לפני העלמא, ישראל עלו במחשבה תחילה להבראות עוד לפני שהיה עולם, אחרי שהיה עולם אז העבודה היא מכוח עלמא שמתגלה באוריתא, כמו שהוזכר לעיל, אבל כשדביקות האדם מגיע

הוא שהאדם מגיע בעומק נשמתו, למעמקים - "כי באור פניך נתת לנו" - מעמד הר סיני, "על כל דיבור ודיבור פרחו נשמתם", כלומר החיבור לא היה נשמה בגוף, לא זו היה צורת מעמד הר סיני, מעמד הר סיני היה באופן של נשמה בלא גוף, על כל דיבור ודיבור פרחו נשמתם. "זכור יום אשר עמדת לפני ה' אלוקיך בחורב", אחד ממששה זכירות שבכל יום, לפני דידן השתא, הזכירה היא חיבור לתורה באופן של פרחו נשמתם, חיבור לתורה באופן שהחיבור בתורה מכוח "קב"ה ואוריתא וישראל חד".

בפנים הללו, בשעה שהאדם עוסק בתורה, הוא לא זוכר שיש מציאות של עולם, כי הוא קשור למעמקים של לפני העולם. זה היסח הדעת המוחלט מהאי עלמא, במעמקי עסק התורה. כמוכן שיש מי שלא זוכה בשעה שהוא עוסק בתורה מכוח השקיעות שלו, אז הוא לא זוכר מה שקורה בעור לם, אבל גם להבדיל יש אנשים ששקועים בדבר אחד ושוכחים לגמרי מדבר אחר, ודאי שזה עדיף מאוד מאוד מאלו שעוסקים במדריגה פחותה, פשוט וברור, אבל לא זה המכוון של החיים. המכוון הוא "כי באור פניך נתת לנו ה' אלוקינו תורת חיים", תורה שמקושרת ומחוברת במעמקים, ישראל וקב"ה. שם האדם חי "תורת חיים", דבוק בחי החיים ברוך הוא. (עיין בנפש החיים שער ד שהרחיב את הדברים הללו שמשם יצאו שורש הדברים). (מסדרת "תפילה"-0167_תורת חיים)

איך להגיע למקום הפנימי של קוב"ה וישראל ואורייתא "חד"

כשאמרו חז"ל "קוב"ה אורייתא וישראל חד

כמוכן על המדריגה של לקנטר על אף שבדקות הוא נמצא בכל נפש, להכיר את המלומדה שבנפש, בודאי שיש לה שיעור מסוים, להכיר את הקנאה תאוה כבוד שהם סיבה לעסק התורה, ולעדן אותם ולדקדק אותם, להכיר את שיעורם ולאט לאט להקטין אותם, אבל להשתמש בהם במתוך שלא לשמה בא לשמה בשיעור נכון, ולכוון את הנפש בדקדוק, אהבת התורה בסברות, אהבת התורה בחשבון, אהבת התורה בסברות, כ"א לפי חלקו בסברתו של תרוה.

ויתר על כן לכוון את הנפש "למתיקות פשטות התורה", להתרגל והיתה השירה הזאת לי לעד, זמירות היו לי חוקיך, לפתוח את הלב לשירת התורה מתיקות ועריבות התורה בפשיטותה, ולא רק מתיקות ועריבות התורה בהרכבתה, שזה סברא, עוקר הרים וטוחנן זו בזו בסברא.

ויתר על כן אם האדם זוכה, אז הוא זוכה "לאור תורה" המתגלה, ואז הוא זוכה לעולם ברור ראיתי, זהו האור של תורה, שהיא מאירה לו הכל כנר ואבוקה כאור ומאור שמאיר את הכל.

אבל יתר על כן כמו שנתבאר עומק תפיסת הנפש, צריך לגעת במקום הפנימי של האסתכל באורייתא וברא עלמא, ראשית באופן שכל קיום העולם הוא מכוח אורייתא, כנשמה בגוף, כך נשמה בעולם זה אורייתא, ואם האדם זכה לתפיסה שנשמתו מחיה את גופו אז הוא יכול לזכות בהגבלה לתפיסה שהנשמה של העולם היא אורייתא והיא זו שמחיה את הכל, ואז הוא נקשר למדריגה של תורת חיים, כי זה המחיה את הכל.

אבל לא זה שלימות המכוון, שלימות המכוון

אור אין סוף וכו', וע"י כח המחבר הזה, נתחברו ונדבקו ישראל בשורשן, עכ"ל. הרי שכתב "וע"י כח המחבר הזה וכו'". כלומר שרק ע"כ נתגלה "קוב"ה ואוריתא וישראל חד הוא".

ובספה"ק הנ"ל (ויצא) כתב וז"ל, "שמעתי ממורי, כי אֵלף הוא סוד אלופו של עולם, טמיר וגניז בגויה. ואות ב', הוא ב' אלפין. וכן גימל, גימל אלפין, עד אות תיו, דלת מאות אלפין. א"כ שורש אותיות התורה שקרוב יותר אל חיות הרוחני, אור אין סוף, הוא אות אלף. ואח"כ יורד והולך ומתלבש זה בזה, ונתרחק מן החיות, עד אות תיו, עכ"ל. הרי שאפילו באות ב' אין גי' לוי גמור לאין סוף, וכ"ש בג' וד' עד ת' (ובאמת בתוך אות ב' יש א' של הב', וכן בכל אות, וד"ל). הרי לנו בכרוך, שלא בכל התוה"ק יש גילוי גמור לאין סוף. (ודאי עסקינן רק ביחס למקבלים, ולא מצד עצמות התוה"ק, וד"ל).

ובספה"ק הנ"ל (שלח) כתב וז"ל, "הלימוד בפ' לפול, או הלומד לאיזה תועלת שיבא לו מזה, אפילו כדי שיהיה לו עוה"ב, אין זה עיקר התכלית וכו'. מה שהאדם מדבק עצמו בצורת אותיות התורה וכו', ודביקת עצמותו בעצם פנימיות אותיות בתורה וכו', הוא עיקר ותכלית הכל, וכמ"ש וכו תדבק", עכ"ל.

ובספה"ק רב ייבי (חידושי תהלים כא) כתב וז"ל, "אוריתא וקוב"ה כולא חד, וכשאדם לומד לקשר התורה אל שורשה, אז מדבק עצמו אל הש"י ע"י התורה", עכ"ל.

ובספה"ק בן פורת יוסף (מקץ) כתב וז"ל, "הלימוד בדיני איסור והיתר וכו', נקרא לבושי תורה וכו'. אז יעסוק בפנימיות התורה, שהוא שורש התורה עצמה", עכ"ל.

הוא". כשם שבישראל אין הכונה על לבושי הנפש, מחשבה דיבור ומעשה, אלא על עצמות הנפש, והיא חד הוא עם קוב"ה, חד עם עצמות הבורא כביכול, כן באוריתא שעליה אמרו "חד הוא" (כלומר שאדם יכול לחוש בעסקו בתורה את ה"חד"), אין הכונה על לבושי התוה"ק, אלא על עצם עצמות התורה, שהיא חלק אלוקי ממעל.

בודאי שכל חלק מחלקי התוה"ק, ואפילו אות קטנה שבה, הכל אלוקות גמורה. אולם להרגיש את פנימיות ה"חד" שבתורה, הוא ע"י הנקודה הפנימית ביותר שבתורה, שהיא חד גמור עם קוב"ה. בנקודה הפנימית של התורה, ה"חד" שבה עם הבורא גלוי מאוד. אין הכונה שיש מקום בתורה שבו מתגלה ה"חד", אלא בכל אות אפילו הקטנה ביותר מתגלה ה"חד", אלא שעל האדם להתחבר לנקודה הפנימית של האות, ולא רק לחיצוניות. ואז יחוש את ה"חד" שבתורה עם קוב"ה. (ספר להב אש)

ליקוטים מספרי חסידות איך להגיע לנקודה הפנימית הנ"ל

נביא בזה את דברי רבותינו ז"ל שכתבו וביארו את הדברים הנ"ל בפרוט.

כתב בספה"ק תולדות יעקב יוסף (הקדמה) וז"ל, "והנה האותיות עצמם הם כלים ולבושים וכו'. והנשמה שבתוך האותיות, הוא כח המחבר, והוא אור צח ומצוחצח אשר לא הורשנו להתבונן בו כלל ועיקר, רק לדעת אותו אמונת אומן וכו', והוא אור אין סוף וכו'. וז"ס מתן תורה ל"ישראל, כי הגם כי בבריאת שמים וארץ וכו' היה ע"י אותיות התורה, כמו שארז"ל. אבל עדיין היה כגוף בלא נשמה עד מתן תורה, שאז נשפע שפע

רה, נעשה כסא להשראתו ית' השורה בתורה, ושופע בתוכה. ואף שצריך בעת הלימוד להבין מה שלומד וכו', מ"מ צריך ג"כ לזה הנ"ל, בכדי שיהיה שלמות הגמור, כי זהו אור הגנוז לצדיקים, עכ"ל.

ובספה"ק ליקוטי אמרים (אות ו) כתב מעין זה, וז"ל, "התורה היא קומה שלמה, עור, ובשר, גידים, ועצמות וכו'. ועצמות פירוש, עצמיותה של התורה, עדיין לא נתגלה וכו'. אבל בהירות עצמותה, לא נתגלה עדיין עד שיבא משיח, ויבינו בהירות עצמותה. וז"ש 'תורה חדשה מאתי תצא'. פירוש מעצמיות", עכ"ל.

(ואע"פ שכתב "עד שיבא משיח", כונתו למשיח בזמן, שעדיין לא בא. אולם בנפש, כבר השיגו צדיקים מספר את בחינת משיח, כמ"ש הרמח"ל באדיר במרום. כי הנפש מעל הזמן, ויכולה להשיג אף מעבר לגדרי זמן. וכמ"ש בספה"ק מאור עינים (צו) וז"ל, "מי שזוכה להשיג אור הגנוז שבתורה, שעיי"ז מביט מסוף העולם ועד סופו, אז אין חילוק אצלו במה שהוא עתה בהווה מיד, ובין מה שיהיה לדורות", עכ"ל.)

בדברינו בכל הנ"ל על פנימיות התורה, אין הכוונה לקבלה וכדו', כתבי האריז"ל וכו'. אלא על השגת הנפש המשיגה מכח עצמותה את המהות הפנימית, ויתבאר בע"ה בפרק הבא. (ספר להב אש)

כתב בספה"ק יושר דברי אמת (אות כב) וז"ל, "והפרש גדול בין מי שחושב בהשי"ת לפעמים, ובין מי שחושב בו תמיד, הוא כרחוק מזרח ממערב, ואי אפשר לפרש ההפרש, כי דבר זה תלוי באבנתא דלבא. וזה נקרא חכמת הנסתר, ששמעתי מפה קדוש מו"ה מנחם מענדל (מפרעמי-שלאן) ז"ל, שנסתר נקרא דבר שאין אדם יכול להבינו לחבירו. כמו הטעם של המאכל, אי אפשר

ובספה"ק צפנת פענח (בשלה) כתב וז"ל, "ופנימיות התורה הוא תואר הוי"ה", עכ"ל. (ביאור דבריו. הוי"ה לשון עצם המציאות, עצם הדבר. ועצם התורה, הוא נקודת הפנימיות שבה.)

ובספה"ק דגל מחנה אפרים (בראשית) כתב וז"ל, "וירא אלקים את האור כי טוב". ודרז"ל, 'כי טוב שגנוז עמד וגנוז לצדיקים' וכו'. ושמעתי מאא"ז זלה"ה, היכן נגנז האור ההוא, ואמר שהשי"ת גנוז בתורה", עכ"ל.

(ביאור דבריו, שעצם המעמקים הפנימיים של התורה, זהו אור הגנוז. ועבודת האדם לעמול ולהתחבר לאור הגנוז הפנימי שבתורה, והוא עצמו אור אי"ס. שלכך רואים בו מסוף העולם ועד סופו, מפני שהוא אור שלמעלה מן הגבול, ועיי"ז דבק בבורא, באי"ס. וגנוז בתורה ענינו, שאין לו התגלות אלא בתורה, ואינו מתפשט חוצה לה.)

ובספה"ק גנזי יוסף (תצוה) כתב וז"ל, "אדם שזוכה להשיג פנימיות התורה בעומק, שופע עליו כל ד' אותיות הוי"ה ב"ה. וזהו שאחז"ל 'עתידין צדיקים להיות נקראים בשם הוי"ה ב"ה' וכו'. משום שלעתיד יתגלה רזין דאוריתא, כמ"ש 'תורה חדשה מאתי תצא'. דהיינו פנימיות התורה, שהוא מאתו ית", עכ"ל. הרי הרוצה להיות דבוק ב"מאתי", בקב"ה, עליו להגיע לפנימיות התורה כנ"ל.

ובספה"ק מאור עינים (חקת) כתב וז"ל, "בתורה יש טעמים, נקודות, תגין, אותיות. והמאור שבה, הוא בחינת אין, שהוא למעלה מכל הנ"ל. והוא המקור שממנו נביעת התורה, שהוא הבורא ית"ש, שעיי"ז הוא והתורה אחד. וצריך כל אחד העוסק בתורה, לדבק את חיותו במאור שבה דייקא, הנקרא "אין". ואז בודאי המאור שבה יחזירו למוטב, מאחר שנדבק באור פנימיות התורה

להיות מרכבה לו, ואין לזה דרך אחר כי אם ע"י התורה ומצות, אזי הן ע"י תורת הנגלה, הן ע"י תורה הנסתרת, ידבק את עצמו. רק שע"י הנסתר רות יזכה לדביקות נפלא יותר. וזה לדעתי כוונתם 'דבר קטן הויות דאביי ורבא'. ר"ל, השכל שיש בפלפול הגמרא שהוא הויות וקושיות דאביי ורבא לחדודי, הוא דבר קטן. ר"ל מי שלומד בשביל שכל זה, שיש לו תענוג מזה, הוא קטן וכאין הוא. ואינו נוגע להשי"ת, רק כמו שחושבים קים לדבר חכמה אחרת. אבל מי שחושק להיות מרכבה להשי"ת ע"י התורה, הוא דבר גדול, וזהו 'דבר גדול מעשה מרכבה', ר"ל לעשות עצמו מרכבה להשי"ת ע"י התורה, עכ"ל.

ועוד כתב שם (אות יח) וז"ל, "לא כמו חסרי השכל שבזמנינו הלומדים קבלה, וסבורים שיוכלו לברר הניצוצים באכילה ע"פ כוונת האכילה. והאיך אפשר זה, אם אינם במדריגה הנ"ל. אבל הכירור הוא אם הוא דבוק בהשי"ת, עכ"ל. (ספר להב אש)

ביאור פנימי בדברים הנ"ל

ביאור הדברים: בכל דבר יש בחינת עש"ן. עולם, שנה, נפש, כנודע. והנה גם בתורה יש בחינת עש"ן. עולם הוא בחינת התראות הדברים למעשה, הויתם הגשמית. כגון, מכת דם, הרי עצם המכה היא בחינת עולם. בחינת שנה, הוא הזמן שבו היתה המכה. בחינת נפש, הוא אור עליון שמחמתו וע"י הגיעה המכה.

הרי בשביל להשיג את בחינת עולם ושנה, אפשר לעשות זאת ע"י השכל, ולהשיג דבר מה. אולם להשיג את בחינת נפש שבתורה, נצרך ואפשר זאת רק ע"י הנפש שבאדם. נפש האדם

לספר לאדם שלא טעם טעם זה מעולם, ואי אפשר לפרש לו בדיבור איך ומה, ונקרא דבר זה נסתר. כך ענין אהבת הבורא ויראתו ית"ש, שאי אפשר לפרש לחבירו איך היא אהבה שבלב, וזה נקרא נסתר. אבל מה שהם קוראים נסתר, חכמת הקבלה, האיך הוא נסתר, הלא כל מי שרוצה ללמוד הספרים הקדושים לפניו. ואם אינו מבין, הוא עם הארץ. ולפני איש כזה, גמרא ותוספות ג"כ נקרא נסתר. אלא ענין הנסתר שבכל הזהר וכתבי האריז"ל, הכל בנויים על פי דביקות הבורא, למי שזוכה להדבק ולהיות צופה במרכבה העליונה, עכ"ל.

ובספה"ק הנ"ל (אות ח) כתב וז"ל, "ובאמת רבים מבני עמינו המדומים בעיניהם ובעיני העולם חכמים גדולים בתורה בנגלה ובנסתר וכו', אבל באמת עדין לא זכו אפילו לידיעה קטנה מתורת אלקינו שהיא נקרא תורה (זהר מצודע נ"א ע"ב), על שם שמורה הנעלם שהוא השי"ת, עכ"ל.

ועוד כתב שם וז"ל, "וזה שאמרו רז"ל (סוכה כח ע"א) 'דבר גדול ודבר קטן, דבר גדול מעשה מרכבה, ודבר קטן הויות דאביי ורבא'. וח"ו שי"קראו חכמים להויות דאביי ורבא דבר קטן, כי זה עיקר תורתנו הנאמרה בסיני מפי הבורא ית"ש. ואף גם שקראו למעשה מרכבה דבר גדול, כי הלא בזמנינו, רובם כמעט כולם, בקיאים בכ"תבי האריז"ל, שגילה כל עניני מעשה מרכבה. אלא באמת הן תורה הנגלה הן תורה הנסתרת, הכל סוג אחד, כי הכל הולך אחר כונת האדם בה אם כוונת האדם בה לידע עניניה, אינו זוכה לשום דבר, כמ"ש בראשית חכמה (שער האהבה סוף פרק ח) שעליו נאמר (ישעיה מ, ו) 'וכל חסדו כציץ השדה'. אבל אם כונתו שחושק לדבק בהשי"ת,

את אור הדבקות באורות אלו, ולא ידיעת השכל את העולמות.

והנה כאשר זכה האדם ונפשו דבוקה בקונה, ומשגת את אור התורה ממש ודביקה בו, אם יזכך את גופו יתר על כן, יזכה לראות את העולמות. כלומר תחילה האדם משיג את שורש האורות ודבק בהם, ואח"כ אם זוכה משיג אף את התפ"שטותם, כיצד הם מתראים בצורה של עולמות. הרי יש ג' מיני השגות. א. השגת השכל, והיא חי"צוניות גמורה. ב. השגת הנפש הדבוקה באורות אלוקיים. ג. ראית אורות אלו בעיני הנשמה.

והנה כאשר עדיין אדם לא זכה להשיג את נפשו, א"א לו להשיג את התורה, אלא ע"י שכלו. ולכך נצרך ללמוד כל דבר מתוך ספה"ק, או מרבו את החכמה, ורק הבינה יכול להבין מעצ"מו. אולם כאשר אדם זוכה להשיג את נפש עצמו, אזי זוכה להשיג את נפש התורה, ואז לומד תורה בבחינת "מעצמו למד תורה", ויכול לחדש חידו"שים נפלאים ללא כל ספה"ק. ואז זוכה לבחינת "נשמת שד"י תבינם", שהנשמה מלמדת אותו, והוא בחינת רוה"ק שביארו הרמח"ל (בספרו הק' דרך ה' ח"ג פ"ג). (ספר להב אש)

ע"י שהאדם מייגע מוחו במסירות נפש, משתייך עצמו לשער הנ' דקדושה

כל הלומד עד כלות הכוחות, בכלל, וכח המ' חשבה בפרט - זהו מסירות נפש, ששורשו שער הנ'. (ספר שאל ליבי)

אינה ענין שכלי, אלא עצם של אור המשיג את אור האלוקות ודבק בו.

ולכך השגת נפש התורה, שהיא "תורה אור", אור רוחני זך, אור אלוקי, זאת אפשר רק ע"י אור הנפש, שמצא אור את מינו ונדבק בו.

אולם החפץ להשיג את נפש התורה, שהוא אור רוחני אלוקי, בשכלו, זאת אי אפשר לעולם. ולכך כל כתבי האריז"ל שדיבר בעולמות, אינם אלא בחינת עולם של התורה. והאדם הלומד זאת, נראה לו שהשיג והשכיל את הקבלה והבנת המרכבה, אולם באמת הוא השיג רק את ההתראות החיצוניות של הדברים, את בחינת העולם והשנה שבתורה.

אולם לעצם השגת התוה"ק אינו נגע כלל, כיון שהנפש, שהיא אור רוחני אלוקי שאי אפשר להשיגו בשכל. ולכך כל זמן שאדם אינו דבק בקונו באמת, עדיין לא נכנס לעולם האלוקות, לעולם האורות. ובאופן זה אין שייך להשיג קבלה ופנימיות כלל. עיקר עבודת האדם לטהר עצמו ולהשיג את עצם נפשו, ואז זוכה להשיג את נפש התורה, שהוא אור רוחני אלוקי ודבק בו. ודבקות זו, היא דבקות באלוקים.

והנה בכדי להשיג את פנימיות הנפש, אין הכרח לדעת קבלה. ואף לאחר שזכה להשגת נפש התורה, אפשר שאינו יודע קבלה, כי עדיין לא למד את בחינת העולם של הקבלה. זולת יחידי סגור לה, שאף שלא למדו כלל, זוכים ורואים את כל העולמות. אולם רוב רובם של האנשים, השגתם את העולמות הוא ע"י שכל ולא ראייה.

מ"מ העיקר תחילה הוא השגת הנפש שמשגת

איך כל אדם יכול לדבוק בשער הנ' דקדושה -
ע"י מסירות נפש באיזה פרט

הכח השורשי הפנימי שמחבר את האדם לנ'-
קודה הפנימית, הוא הכח הנקרא בלשון רבותינו
מסירות נפש.

יש מסירות נפש למיתה שזה מסירות נפש לסוג
אחד, אבל יש מסירות נפש לחיים, ומצד כך, כל
אדם ואדם צריך לבחור לעצמו איזושהי נקודה
אחת ברוחניות שעליה הוא נותן את נפשו.

ובוודאי שהכי בריא והכי נכון שזה עיקרו של
דבר הוא שהאדם ימסור את נפשו על עמל התורה,
שדרכו הוא קשור בפועל לבורא, אבל לא כל האנ-
שים נמצאים במדרגה הזו לקשור את עצמו לעילא
דרך עמל התורה. אבל האדם יכול לקחת לעצמו
נקודה אחת שעליה הוא מוסר את הנפש, וכשהוא
מוסר נפש על משהו אחד הרי שהוא קושר את
עצמו למציאות הקדושה.

ובוודאי שעדיין זה לא הצורה השלימה של הע-
בודה, אבל לכל הפחות הוא מחבר את עצמו באופן
של חיבור בל ינתק - שזה מהות הכח של מסירות
נפש, כח שמחבר את האדם לדבר באופן שלא ניתן
לנתק אותו, ולכן על כל יחיד ויחיד, על מנת לה-
תחבר פנימה, לבחור לפחות נקודה אחת שעליה
הוא מוכן למסור את נפשו על אותו דבר וכך הוא
יתחבר מכח אותו דבר, וממילא הכח ההפוך כבר
לא ישלוט עליו באותה צורה. (משו"ת לאחר הדר-

שה_0140_ "כח המשיכה אחר המדיה", תשפג)

רק ע"י לימוד התורה במסירות נפש יוצאים משער הנ' דטומאה

ידועים דברי ה"אור החיים" הקדוש שבגלות
האחרון יכנסו בני"ל לשער הנ', וזאת מפני שיש
בידם את התוה"ק שבכחה יכול האדם לצאת
משער הנ'. שאין מצבינו עתה כמו בני"ל במצרים
שעדיין לא ניתנה תורה, ולא היה בכחם לצאת
מהשער הנ', משא"כ אנו לאחר שניתנה תורה
בכוחינו לצאת משער הנ'. אלו דברי קודשו של
ה"אור החיים" הקדוש. בכדי להבין מדוע דוקא
ע"י התוה"ק אפשר לצאת משער הנ'? צריך לה-
בין את עומק הדברים.

דע שאין הכרח שכל לומד תורה יצא משער
הנ'. נדרשת מדרגה גבוהה בכדי לצאת משער הנ'.
איזו מדרגה של תורה מוציאה את האדם משער
הנ'? תורה כנתינתה מסיני! תורה בצורה שנאמ-
רו לבני"ל ב' הדברות הראשונות "אנכי ולא יהיה
לך" שמפי הגבורה שמענום. ואמרו חז"ל (שבת
פח ע"ב) שעל כל דיבור ודיבור פרחו נשמתם. רק
הלומד תורה במסירות נפש גמורה - תורה זו מצי-
לה ומוציאה אותו משער הנ'.

אין המובן תורה רק מלשון חכמת התורה, אלא
תורה מלשון הוראה, ואדם הרוצה לצאת משער
הנ', צריך מסירות נפש גמורה למען השי"ת, למען
הוראותיו. זו הדרך היחידה לצאת משער הנ' של
הטומאה - מסירות נפש. (ספר בלבבי משכן אבנה חלק

ה, מילי דעבודה)

ליקוטים מספה"ק בקשר חג השבועות לשער הנון דקדושה

שפת אמת

ענין קרבן העומר ושתי הלחם וכו' והענין הוא כי לחם הוא אמונה וכו' והקרבת המנחה הוא האמונה וההכנעה להשי"ת להודיע כי הכל שלנו וכו' ואחר כל ההשגות צריכין ג"כ להכניע עצמו ולהאמין בהשי"ת עי תכלית השגה הוא להכיר כבודו ית' וכו' וב' אלו ההכנעות הוא כל עבודת האדם מן העולם ועד העולם וכו' ובשבועות שהוא שער הנון מתחברין שתי לחם אלו. (שפת אמת, שבועות תרל"ז)

אמרי אמת

אין באפשרות האדם להשיג למעלה בשער הנון, אך אחר כלות השגת האדם ניתן במתנה הארה גם משער הנון והוא מתן תורה בחג הזה וכו' ולכן זה השער נקרא ביכורים שהוא בהתחדשות תמיד ושם אין הסתר והתנגדות כנגדו וכו' (שפת אמת שבועות תרמ"ד)

איתא בספרים (שפת אמת) בשם הזוה"ק (רע"מ ח"ג רפ ב) בועז [בו עז] עוז של התורה כדכתיב (תהלים פד ו) אשרי אדם עוז לו בכ, מסילות בלבכם הכוונה לדוד המלך ע"ה שמדבק הנקודה בלבבות בני ישראל כדכתיב (שם קיא א) אודה ה' בכל לבב, איתא בזוה"ק (ח"ג רס ב) משה רבינו ע"ה היה המתחיל אתה החילות להראות את עבדך סיומא מלכא משיחא, ואיתא (ר"ה כא ב) נ' שערי בינה נבראו בעולם וכולן נתנו למשה חסר אחד, שבועות הוא שער הנון (עי' זוה"ק ח"ג רנ"ג ב) שהוא דוד המלך ע"ה סיומא מלכא משיחא, ואיתא (עי' זוה"ק ח"א קג ב) ששערים אלו הם בלב כל אחד ואחד בכדי להכיר את הקדוש ברוך הוא [מסילות בלבכם]. (אמרי אמת, שבועות)

ביאור הגר"א על תיקוני הזוהר, תיקון יט

לעת"ל שעתידין ממזרין להתכשר, שנא' בהם עד דור עשירי וכו', והוא שער החמישים שבה חוזר הכל לה' כשיר וכו'.

היא בעצמה חירו דכלא, שער החמישים, ה' דכליל כל החמישים, ה' פעמים י' דבה, ונקרא מטה אלוקים, מ"ט וה' דכליל לון, ושם - אלו ואלו דברים אלקים חיים, שמא דבינה, דשם אף האסור מותר. והענין, כי האסור הוא מצד עץ הדעת טוב ורע, דשם הסטרא אחרא, אבל בעץ החיים - לא יגורך רע וכו', והן נטהרין בעץ החיים דבינה, ביו"ד שהה"א כוללן, וכנ"ל וכו', ובהון אתחברת אורייתא וכו'.

במ"ט הנו"ל שהן שמע ישראל ובשכמל"ו כנ"ל, שהן זון, אורייתא דבכתב ודבעל פה, והן גם כן אח"ד הנו"ל דמקוה, ונעשין אחד, ביומא דשבועות, שהוא שער החמישים, יסוד דבינה, מקוה הנו"ל. (ביאור הגר"א על תיקוני הזוהר תיקון יט)

אוהב ישראל

ע"י שאנו מייחדין ומקשרין המ"ט שערים אז ממילא אנו באים אל שער הנון. (אוהב ישראל, שבועות)

ליקוטי הלכות

וביום החמישים הוא יום טוב קודש, חג השבועות הקדוש והנורא, זמן מתן תורתנו, שאז מקבלין קדשה וטהרה משער החמישים, שזהו בחינת המקוה של שבועות - שטובלין ומטהרין עצמנו בשער החמישים, וכו'. (ליקוטי הלכות הל' סימני בהמה ד, טו)